

Facultat de Lletres

**Migracions recents al municipi
de Salt: canvis en la demografia
i en l'organització de la
ciutat (2000-2019)**

Autor: Jennifer Bosch Molinero

Tutor: David Pavon Gamero

Data: Juny 2020

Grau en Geografia, Ordenació del Territori i

Gestió del Medi Ambient

Índex

1.	Introducció	4
2.	Objectius i plantejament de preguntes a resoldre.....	5
3.	Emmarcament de l'estudi	8
4.	Metodologia	9
5.	Municipi de Salt.....	13
a)	Situació geogràfica	13
b)	Història, població i economia.....	14
i)	Història del poblament.....	14
ii)	Activitats econòmiques, serveis i equipaments.....	15
iii)	Relació entre els municipis de Salt i Girona	18
6.	Dades demogràfiques del municipi.....	19
a)	Taxes generals, creixements i densitats.....	20
i)	Evolució de la població (2000-2019). Percentatge de guanys i pèrdues	20
ii)	Densitat de la població del municipi de Salt	22
iii)	Creixement poblacional, taxes brutes de natalitat i mortalitat, i índex de creixement vegetatiu.....	24
b)	Fecunditat	28
i)	Taxa general de fecunditat i l'índex Sintètic de Fecunditat	28
ii)	Edat mitjana de la maternitat	31
c)	Migracions internes, externes i saldo migratori	35
d)	Població segons lloc d'origen i nacionalitat	38
i)	Taxa d'al·loctonia	38
ii)	Nacionalitat	42
e)	Estructura de la població per sexe i edat.....	45
i)	Piràmides de sexe i edat.....	45
ii)	Percentatge de població per grans grups d'edat	48

iii) Proporció de masculinitat i feminitat.....	49
f) Edat mitjana de la població.....	50
g) Canvis demogràfics a destacar.....	51
7. Estructura de la ciutat.....	53
a) Correlació Barris i sectors /topònims.....	54
b) Habitatges i llars.....	63
c) Renda.....	70
8. Enquestes de la percepció de la immigració.....	73
9. Conclusions.....	77
10. Bibliografia i Webgrafia.....	80

1. Introducció

El municipi de Salt és un territori molt dinàmic, amb canvis constants al llarg de la seva història, tant pel que fa a l'activitat econòmica com als constants moviments de població.

Tal com s'explicarà més endavant, hi ha hagut tres grans onades migratòries al municipi, on aquest estudi se centrarà en la més recent que es va iniciar a la dècada del 1990 amb l'arribada de població de "països extracomunitaris, majoritàriament subsaharians i magrebins"¹.

S'analitzaran les xifres que s'han trobat disponibles, en el període 2000-2019. En aquest marc temporal de vint anys s'estudiaran amb detall les dades demogràfiques i la renda i habitatges de Salt (les dues des d'una òptica poblacional), per tal, d'observar la magnitud dels canvis i la dinàmica que ha suposat l'arribada massiva d'immigrants al territori. Per obtenir resultats més detallats, l'estudi es farà tenint en consideració dues escales territorials: l'escala municipal i de seccions censals (a partir d'uns sectors que s'han elaborat). A més, s'inclou una petita enquesta que s'ha dut a terme a alguns veïns de Salt, per tenir dades sobre la percepció de la població immigrant, i així tenir a mà alguna referència sobre xifres de tipus més qualitatiu.

L'interès en aquest estudi està en el fet que Salt és un municipi que aglutina més de vuitanta nacionalitats i quasi un centenar d'ètnies diferents. També, perquè és un dels municipis de l'estat espanyol amb més percentatge de població estrangera i amb grans moviments de població, on per exemple, el 2013, hi va haver 8.000 moviments en el padró, entre altes i baixes².

Vinculat a aquesta qüestió, interessa també estudiar com és l'estructura de la ciutat, ja que, al llarg dels anys ha estat configurada a partir de l'arribada dels immigrants, que ha fet que s'anessin ampliant el nombre de zones residencials i els equipaments que requerien.

Per això, trobem que Salt és el segons municipi més habitat de la comarca del Gironès i el que més població estrangera aglutina (el 2019), per sobre de la capital, Girona. El que ha succeït és que el municipi ha estat "un absorbidor de població immigrant externa", que ha

¹ Cruz, H. (2014). *Barris i Crisi. Estudi de Cas de Salt*. p.7. Recuperat de: <https://barriscrisi.files.wordpress.com/2014/03/salt-barris-i-crisi-igop-22.pdf>

² Bover i Pagespetit, A. (2014). *Una Aproximació a l'antropologia des del territori. Salt, experiències davant el fet migratori*. Recuperat el març de 2020 de: <http://diobma.udg.edu//handle/10256.1/3305>

suposat de retruc “un fenomen d’expulsió de població autòctona, bàsicament en edat d’emancipar-se que cerquen un nou lloc on viure en altres municipis”³ del voltant. Aquesta qüestió i altres hipòtesis que es plantejaran en el següent apartat d’objectius, es tractaran amb més detall en el treball.

La motivació personal per realitzar aquest treball està que visc al municipi de Salt i he pogut viure de primera mà tot el que hi ha succeït en aquests darrers vint anys. A més, m’interessen els temes demogràfics i he realitzat pràctiques al Centre d’Estudis Demogràfics (CED) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que m’han permès ampliar la meva formació en aquest camp d’estudi.

2. Objectius i plantejament de preguntes a resoldre

Objectius

-Observar el canvi demogràfic del municipi vinculat a les migracions, durant els últims vint anys (2000-2019), analitzant les dades en l’àmbit municipal i per seccions censals:

- **Evolució de la població:** analitzar en el temps i en l’espai quina ha estat la tendència que ha seguit la població (un creixement o un decreixement), com de significatiu ha estat i observar quina relació s’hi estableix amb les migracions.
- **Densitat de població:** observar si hi ha una concentració de població molt gran per quilòmetre quadrat o al contrari (una gran dispersió), ja que, l’arribada d’immigrants se suposa que ha estat molt intensa en molt poc temps i cal observar com s’han establert en el territori, tant els immigrants com els equipaments i serveis que s’han requerit.
- **Natalitat, mortalitat i creixement vegetatiu:** la immigració sol anar associada a un augment de la natalitat i un creixement del grup d’edat de població jove, per tant, les

³ Casademont, R. A. (2017), MODIFICACIÓ PUNTUAL 2-17 DE PGOU I ADAPTACIÓ AL PDU DEL SISTEMA URBÀ DE GIRONA A L’ÀMBIT DE L’ENCREUAMENT DE L’AP-7 AMB LA C-65. Ajuntament de Salt; p. 9. Recuperat de: <http://novaweb.viladesalt.cat/contingut/planejament-urbanistic/planejamentTramit/3.22/Mem%C3%B2riaSocialSALT.pdf>

dades mostraran quina ha estat l'evolució d'aquests indicadors claus des de la seva arribada al municipi.

- **Fecunditat:** aquest indicador conjuntament amb l'indicador de la natalitat, mostraran el pes que tenen els infants respecte al total de població i si hi ha hagut un canvi de tendència respecte a la fecunditat de les dones saltenques (gentilici habitants de Salt).
- **Migracions internes i externes, saldo migratori.** Indicadors claus per observar quins han estat els moviments de població en els darrers dinou anys, entre les arribades per part dels immigrants i les sortides dels emigrants.
- **Estructura de la població per sexe, edat, nacionalitat i lloc d'origen.** Analitzar amb detall si hi ha una proporció més gran d'homes o dones, quins grans grups d'edat aglutinen un nombre més gran de població... També quina és la procedència dels nouvinguts, on s'analitzarà tant la nacionalitat com el lloc d'origen, ja que, els dos resultats, de forma conjunta, ens poden donar una millor visió de la procedència dels immigrants. I tots aquests aspectes veure com han anat evolucionant amb el temps.
- **Edat mitjana.** La població immigrant sol anar associada a un rejuveniment de la població, per tant, aquest indicador complementa l'anàlisi dels grups d'edat per veure la realitat i la tendència que pot seguir.

-Determinar quin grau d'influència ha tingut la població immigrant en:

- **Activitats econòmiques:** les onades migratòries poden estar estretament vinculades a l'evolució de l'activitat econòmica el municipi, i per això és un bon indicador per poder observar si hi ha aquesta correlació. Tot i que cal tenir present que en aquest treball només ens concentrarem en l'evolució que ha tingut l'activitat econòmica en el temps al municipi i tampoc s'entrarà molt en detall a la qüestió.
- **Habitatges:** analitzar de quina forma s'han establert els nouvinguts al municipi, quins habitatges predominen actualment, etc.
- **Renda:** analitzar quina evolució han tingut el nivell d'ingressos per persona i llar des de l'arribada de la immigració i quina tendència es preveu que seguirà en els anys vinents.

- **Percepció del fet migratori:** després d'analitzar indicadors de tipus quantitatiu, obtenir alguna informació a partir de dades més qualitatives amb una petita enquesta a certs veïns saltencs.

Plantejament preguntes a resoldre

Mitjançant les preguntes que segueixen s'ha volgut respondre a dubtes que es consideren especialment rellevants pel desenvolupament d'aquest estudi.

-Quan s'inicia l'arribada massiva d'immigrants al municipi?

Salt és un municipi que ha viscut continues arribades de nousvinguts, però aquesta última onada migratòria realment quan va començar a produir-se i a denotar-se en els indicadors demogràfics i econòmics?

-Quan s'inicia un gran desplaçament d'habitants residents a Salt a d'altres municipis per l'arribada d'aquesta immigració?

Molts habitants coneixem l'existència d'aquests moviments, però cal analitzar bé les bases de dades del municipi per saber com d'intensos han estat aquests desplaçaments i quines repercussions han tingut.

-Els barris mostren una població de barreja ètnica i religiosa, o hi ha una separació i concentració de cadascuna d'elles en determinades zones o barris?

És a dir, interessa saber si la influència de les migracions està només present en certes zones del municipi o, si en general, tot ell està vivint aquest procés per igual o amb diverses intensitats.

-Hi ha un desequilibri en la piràmide de població d'edat? Hi ha sobretot població als extrems? O hi ha suficient població en edat de treballar per oferir més garanties a l'estructura econòmica local?

L'arribada d'immigrants, cal veure si ha produït variacions en l'envelliment present en països desenvolupats o no, i per tant, si hi ha hagut un rejueniment com a conseqüència.

-Com percep realment la població resident no estrangera la influència de les migracions al seu municipi?

La percepció de la immigració molts cops no és positiva i suposa problemes i conflictes de convivència, però en el cas de Salt potser és més accentuat a causa de la gran diversitat ètnica i cultural que hi ha amb poblacions que provenen d'arreu del món.

3. Emmarcament de l'estudi

Actualment, en un món globalitzat, on els desplaçaments han anat en augment, les migracions han arribat a afectar a tots els països del món. Les principals raons d'aquests moviments migratoris són causats per: guerra/terrorisme, canvi climàtic, bomba demogràfica o situacions de misèria⁴. És a dir, aquests problemes globals, provoquen que individus de tot el món, cerquin unes millors condicions de vida.

Si ens centrem en Europa, trobem com les migracions s'han convertit en un dels principals reptes del continent, ja que, hi ha hagut una arribada massiva d'immigrants que és difícil de gestionar i tractar adequadament. Per exemple, la "crisi" dels refugiats ha provocat un col·lapse d'asil, amb moltes sol·licituds i arribades marítimes.

D'Europa, un dels països que més pressió migratòria està vivint, és Espanya, per la seva situació geogràfica, en estar al sud del continent, i per tant, sent el lloc de major contacte amb el nord del continent africà, d'on prové una bona part de la immigració. A més, també som un dels principals països de destinació, pel que fa, per exemple, a països llatinoamericans, que es desplacen en cerca de treball, a causa de la crisi econòmica i la inestabilitat política que viuen en el seu país d'origen.

Espanya, a més, a finals del segle XX estava experimentant un debilitament en el ritme de creixement de població amb: el descens de la fecunditat i l'envelliment de la població. És a dir

⁴ *El fenómeno migratorio en España: Expósito, A. (2019), Ante el problema de la inmigración. Cuatro ejes des de mi experiencia. Departamento de Seguridad Nacional (Gobierno de España); p. 33. Recuperat de: <https://www.dsn.gob.es/documento/fen%C3%B3meno-migratorio-espa%C3%B1a-reflexiones-desde-%C3%A1mbito-seguridad-nacional>*

“desequilibris demogràfics” on la immigració es presenta com una oportunitat per resoldre aquesta situació.⁵

Per tot això, la immigració massiva ha suposat un dels canvis socials més importants que s’ha produït en la població espanyola. En un curt període de temps, hem passat de ser un país emissor d’emigrants a un gran receptor d’immigrants, la qual cosa ha fet que no estiguéssim preparats.

Dins d’Espanya, Catalunya ha estat des de fa més d’un segle un país receptor d’immigrants per la seva activitat econòmica important. Tot i que el canvi de procedència ha estat clar: mentre les onades migratòries del segle passat s’han caracteritzat per l’arribada de població de la resta d’Espanya, en el segle XXI trobem que han vingut immigrants de tot el món.

Aquest treball s’ha centrat en el cas concret de Salt perquè és un clar exemple del que han suposat les onades migratòries en molts aspectes (socials, econòmics, etc.), on l’activitat econòmica ha atret immigrants al territori. A més, la proximitat a Girona també l’ha fet aglutinar una part molt important del que suposen els nous vinguts. Però les aportacions demogràfiques de la immigració, cal tenir en compte que seran d’una forma o un altre (més positives o no, o més influents...) , depenent de: la composició en l’estructura d’edat de la població, la sostenibilitat social i de la durabilitat dels fluxos migratoris, i els seus efectes en l’envelliment i el creixement poblacional⁶.

4. Metodologia

En aquest treball s’ha intentat seguir una metodologia similar en tots els apartats, pel que fa als anys d’estudi. S’han analitzat les dades dels últims vint anys (2000-2019), ja que, corresponen amb la que es considera la tercera onada migratòria del municipi de Salt⁷. Però sí que és cert, que en alguns casos, quan augmentàvem d’escala, en l’àmbit de seccions censals, no hi havien

⁵ León Salas, B. (2005). *La contribución demográfica de la inmigración: el caso de España*. Centro de Investigaciones Sociológicas, España. Recuperat de: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0188-77422005000100008

⁶ León Salas, B. (2005). *La contribución demográfica de la inmigración: el caso de España*. Centro de Investigaciones Sociológicas, España. Recuperat de: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0188-77422005000100008

⁷ Per distingir-la de la d’inicis del segle XX i de la del període 1955-75.

dades per tots els anys, especialment les que eren massa recents (en el cas del 2019) i les més antigues (en el cas del període 2000-2005).

Per analitzar les xifres amb detall i afavorir un millor reconeixement territorial de cada secció censal, s'ha canviat la seva denominació i s'han ajuntat algunes d'elles amb valors i característiques similars, per obtenir un resultat final d'un municipi dividit en topònims/sectors que té una correspondència amb cada àrea del nucli urbà.

A continuació s'adjunten una taula i un mapa per mostrar el canvi de denominació que s'ha fet i la correspondència que hi ha entre seccions censals i topònims/sectors, per a l'any 2004 i 2019, ja que, les seccions han canviat en aquest període de temps estudiat.

Taula 1: Canvi de denominació i correspondència que hi ha entre les seccions censals del municipi de Salt i els topònims/sectors que s'han establert del 2004 al 2019.

Seccions censals 2004	Seccions censals 2019	Topònim/Sector
1715501001	1715501001	Barri Vell Oest
1715501002	1715501002	Monar
1715501003+1715501005+ 1715501006+1715501007	1715501003+1715501005 +1715501006	Sector Centre
1715501004+1715502004	1715501004+1715502004	Parc de la Maçana
1715501008	1715501008	Sector Sud-Oest
1715501009	1715501009	Sector Sud
1715502001+ 1715502002	1715502001+ 1715502002	Sector Veïnat Sud
1715502003	1715502003	Sector Sant Antoni
1715502005	1715502005	Sector Coma cros i Sant Jaume
1715502006	1715502006	Sector Plaça Catalunya
	1715502007	Sector Mas Masó-Hospital

Per establir el nom dels sectors, s'han tingut en compte els topònims més representatius que hi havia en cada àrea d'estudi. En el cas del "Barri Vell Oest", el nom prové del mateix barri que coincideix amb aquest sector, tot i que només s'ha tingut en consideració la zona oest, ja que, s'ha considerat oportú dividir el barri per un millor estudi, en haver-hi diferents dinàmiques dins d'ell. Per això, trobem com la resta del barri, el situaríem a la secció 01002, que s'ha denominat "Monar", per la sèquia Monar i el Parc Monar que limita al nord d'aquest sector.

El sector anomenat "Sector Centre", correspon al barri del Sector Centre, on s'estudiarà el barri en conjunt, en tenir una dinàmica similar tot ell.

Respecte, el "Parc de la Maçana", s'ha agafat com a referència el nom del Barri de la Maçana i, en concret el parc que hi ha, que considero que és un referent d'aquest espai. La secció 01008 s'ha considerat apropiat anomenar-la "Sector Sud-Oest, ja que, tot i

correspondre a tres barris (Barri dels Escriptors, Torre Mirona i del Pla), no es podria segregat més la informació disponible i tampoc és un sector del tot residencial, en haver-hi una gran zona industrial i comercial. Per això, s'ha agafat com a referència la situació geogràfica que té dins del municipi, tal com ha passat també amb el "sector sud".

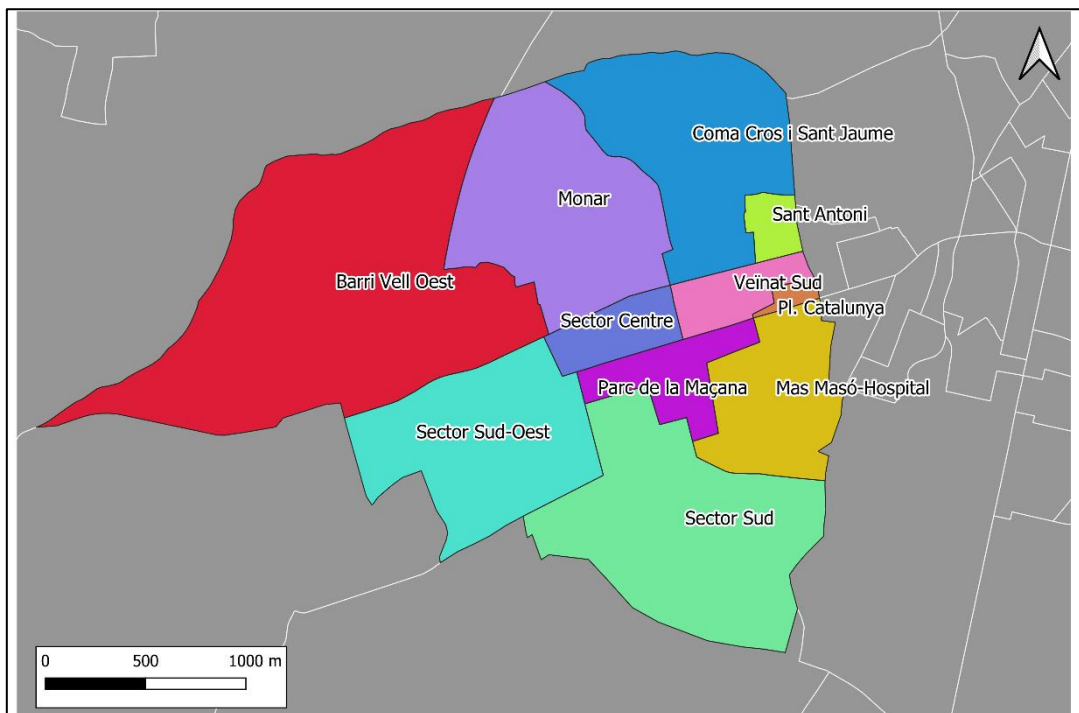
El Barri del Veïnat en presentar unes característiques molt diferents dins seu (tal com es veurà en el treball), es va dividir en: "Sector Veïnat sud", per la situació geogràfica; "Sector Coma Cros i Sant Jaume", per l'antiga fàbrica tèxtil de la Coma Cros i l'església de Sant Jaume; i "Sector Plaça Catalunya", que és el nom del qual considero el principal topònim del sector.

I finalment, el "sector Mas Masó-Hospital", s'ha escollit el nom d'acord amb l'Hospital de Santa Caterina que trobem en aquest espai.

La correlació que s'ha citat entre alguns dels barris i sector, i les característiques de cadascun d'ells, es continuarà explicant en més detall a l'apartat "7.a. Correlació barris i sector/topònims" del treball.

A continuació s'inclou, un mapa per veure la situació dels sectors dins del municipi de Salt.

Mapa 1: Designació amb topònims de les diverses seccions censals

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i mapa del ICC

La metodologia s'ha basat a analitzar amb detall dos grans blocs de dades. Per un costat dades demogràfiques, on s'han estudiat els indicadors esmentats en l'apartat dels objectius. En aquest cas en concret (corresponen a l'apartat 5), s'han seguit les següents pautes:

- 1- Primer de tot, s'ha accedit a les principals pàgines webs de demografia del país (l'Institut Nacional d'Estadística- INE) i de la Comunitat Autònoma de Catalunya (l'IDESCAT). D'aquí es feia una cerca de les dades del padró i dels censos, considerades útils per l'estudi en concret, i es descarregaven en format Excel.
- 2- Amb algunes d'aquestes xifres només s'havia de confeccionar un seguit de taules com a resultat final, ja que, interessava fer una anàlisi d'any en any. Però per analitzar-les bé amb detall i obtenir els resultats de certs indicadors, s'han tractat de forma quinquennal i/o s'ha hagut de fer una recerca de fórmules i procediments a seguir en les pàgines del web de l'INE o l'IDESCAT, però també a altres estudis sociodemogràfics realitzats per institucions especialitzades en la qüestió.
- 3- Un cop obtingut els resultats, depenent del que es volgués analitzar o quedés millor representat, s'han dut a terme un seguit de diferents gràfics a partir d'excels o mapes a partir del programari QGIS i mapes bases de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICC). També cal tenir en consideració que alguns mapes només s'han pogut dur a terme en certs apartats, perquè no hi havia informació disponible per seccions censals en tots els casos.
- 4- Un cop realitzat aquest llarg procés de cerca i plasmació dels resultats en taules i mapes, s'ha fet una interpretació i anàlisi dels resultats, que s'interpretaran amb més profunditat a l'apartat "g) canvis demogràfics a destacar". Per reforçar la validesa de les dades demogràfiques, també s'ha fet una cerca de diferents treballs previs sobre el municipi per incloure-ho en el treball.

Pel segon bloc del treball, corresponen a dades econòmiques, per conèixer millor l'estructura de la ciutat (apartat 6), s'han seguit les següents passes:

1. Buscar la informació dels barris al plànol interactiu de la web de l'ajuntament de Salt i a partir d'aquesta representació, s'ha hagut d'elaborar el mapa perquè no estava per descarregar.
2. A continuació s'ha inclòs en aquest apartat el mapa dels sectors/topònims establerts, per tal de comparar-los i establir la correlació que hi ha entre aquests i els barris del municipi per comprendre millor les característiques socioeconòmiques que tenen.

Respecte, els apartats de renda i habitatge s'han obtingut les dades de l'INE i l'IDESCAT, sobre el cens de població i habitatges de 2001 i 2011, per la posterior elaboració de taules a escala municipal o per topònims/sector per obtenir uns resultats més detallats. En el cas concret de les dades de la renda, també s'ha consultat un projecte de l'INE Experimental, ja que, no s'han trobat altres dades sobre la qüestió. En aquest sentit, la mateixa pàgina web de l'INE expressa: "Els continguts que es presenten es consideren experimentals perquè no han assolit encara la suficient maduresa com per incloure'ls dins de l'estadística oficial. No obstant això, els resultats disponibles s'ofereixen als usuaris per al seu ús i avaluació, per la rellevància que aquests poden tenir i com un mitjà per millorar els mateixos productes recaptant l'opinió dels destinataris finals de la informació."⁸

Cal afirmar que per poder obtenir les dades per topònims/sectors s'han hagut de dur les operacions corresponents per tal de passar les dades que hi havia per seccions censals a aquestes divisions establertes.

Finalment, per les enquestes, he dut a terme un qüestionari en línia amb l'aplicatiu de Formularis de Google, i he compartit l'enllaç per fer-la als habitants que conec o que coneixen els meus familiars o amics. S'han intentat fer preguntes molt generals per obtenir uns resultats només indicatius, ja que, el que es pretenia és que fos un complement a la resta de resultats obtinguts i així tenir almenys alguna dada qualitativa de l'estudi del municipi. Per tant, no tenen cap pretensió de ser estadísticament significatives.

5. Municipi de Salt

a) Situació geogràfica

És important establir primer de tot, abans d'avançar en el treball, com situem geogràficament el municipi de Salt, que és el que es pretén en aquest apartat.

Primer, val a dir, que Salt se situa a la plana de la riba dreta del riu Ter, al centre-oest de la comarca del Gironès. És travessat, per la sèquia Monar (que obté les aigües del propi Ter al terme de Bescanó) i té una extensió de 6,64 km², sent un dels municipis més petits de la comarca del Gironès.

⁸ INE (2019). *Estadística Experimental*. Recuperat el març del 2020 de: <https://www.ine.es/experimental/experimental.htm>

El terme de Salt limita amb quatre municipis: Sant Gregori per l'oest i nord, separat pel riu Ter; Girona pel nord i est, tot i que formant un contínuum urbà amb Santa Eugènia de Ter (pertanyent al terme de Girona que l'enllaça directament amb la capital); Vilablareix pel sud i Bescanó pel Sud-est, separat en part per la Sèquia Monar.

Pel que fa a les comunicacions que recorren pel municipi, les principals són l'N-141 que comunica Anglès fins a Girona, al sud de la carretera general C-65 de Sant Feliu de Guíxols a Girona (tot i que només un petit tram), i l'autopista AP-7 que comunica el municipi de Salt fins a la frontera amb la Jonquera i en sentit contrari, vers al sud-oest, passant per Maçanet, Sant Celoni, Barcelona, etc.

Els assentaments poblacionals en relació amb el conjunt del terme municipal estan distribuïts formant un gran continu urbà que ocupa tot el centre del municipi.

Només dos dels sis quilòmetres quadrats que suposa Salt, hi trobem assentaments, ja que, als voltants només hi trobem un gran espai natural que ocupa, el nord amb les Hortes de Salt i pel sud, un espai dedicat al sector comercial (amb l'Espai Gironès) i les principals vies de comunicacions.

b) Història, població i economia

El següent apartat té la intenció de posar el lector una mica en context, en relació amb quina ha estat la història del poblament que ha fet arribar a la situació actual del municipi, tot tenint en compte la importància de l'economia en aquesta trajectòria.

i) Història del poblament

La primera presència de pobladors a l'actual municipi, se situa entre 250.000-300.000 anys enrere al sector anomenat Pla de Salt, tot i que, no serà fins al 823 quan per primer cop es farà referència explícita de la seva existència, en un pergami que pertany a l'Arxiu-Biblioteca de Peralada. L'origen del nom de Salt té dues hipòtesis: o que prové de la paraula *Salto*, que "era un tipus de propietat de la terra documentat des de l'època romana" (i per tant, la vila

estaria present des d'abans de crist) o que prové de *Sale alte*, “fent referència a algunes mansions senyoriales situades en el lloc.”⁹.

Durant l'edat mitjana, Salt tenia una població dispersa pel territori en masos, ja que, es dedicaven al conreu de la terra i l'explotació de petites manufactures, molins. Aquests funcionaven gràcies a l'aigua que proporcionava la Sèquia Monar.

De l'edat medieval i moderna es té un coneixement escàs de la població, i no serà fins al segle XIV que hi hauran les primeres dades demogràfiques, tot i que no molt fiables (hi havia 24 focs)¹⁰.

En l'època moderna, el cens del 1718 determinà la presència de 122 habitants i a partir d'aquí hi hagué un creixement constant. A la fi del segle XVIII ja hi havia més de quatre-cents habitants i a principis del segle XIX, el cens del 1819, mostrà que hi havia 458 habitants.

Durant el segle XX trobem un estancament demogràfic significatiu entre el 1930 i el 1940, amb 5.360 habitants i 5.321 (respectivament), a causa de la guerra civil (1936-1939). Però ja amb anterioritat trobem una frenada de la població per la crisi econòmica mundial de 1929. Per tant, el municipi de Salt, presenta una “demografia sensible a les oscil·lacions de la conjuntura econòmica”.¹¹

ii) Activitats econòmiques, serveis i equipaments

Salt és un municipi que ha tingut tres etapes¹² ben diferenciades en el temps, respecte a les activitats econòmiques presents:

⁹ La comarca del Gironès. Salt. (n.d.). Recuperat l'abril del 2020 de:

<http://www.pedresdegirona.com/girones/salt.htm>

¹⁰ La comarca del Gironès. Salt. (n.d.). Recuperat l'abril del 2020 de:

<http://www.pedresdegirona.com/girones/salt.htm>

¹¹ Portella, J. (1978). (PDF) Aspectes demogràfics i de l'activitat econòmica a Salt 1900-1970. Revista de Girona.

Recuperat de:

https://www.academia.edu/26758937/Aspectes_demogr%C3%A0fics_i_de_lactivitat_econ%C3%B2mica_a_Salt_1900-1970

¹² Cruz, H. (2014). Salt: autogestió ciutadana davant la crisi | Barris i Crisi. Recuperat l'abril de 2020 de:

<https://barrisicrisi.wordpress.com/2014/02/24/salt-autogestio-ciutadana-davant-la-crisi/#more-426>

- Com s'ha dit anteriorment, el municipi de Salt ha estat des dels inicis una població molt rural, gràcies als terrenys que han permès un bon conreu i un bon regatge. Això permetia obtenir productes per comercialitzar al mercat de la capital. Però, quan el municipi passà de la presència del marquès Pelai de Camps, a l'industrial banyolí Pere Ramió, canviar la dinàmica del poble i el seu poblament.
- Per tant, a mitjan segle XIX, s'inicià un procés d'industrialització, on les empreses se situaven al voltant dels cursos fluvials. A Salt es situaren a les vores de la Sèquia Monar per tal de poder moure la maquinària. A partir d'aquí, el municipi tingué un fort canvi socioeconòmic amb la pèrdua del pes de l'agricultura, a favor d'un corrent massiu d'immigrants i un canvi molt significatiu en el paisatge. El més significatiu fou el pes de les fàbriques tèxtils, ja que, suposà la primera onada migratòria del municipi, que provocà un gran creixement demogràfic al ser un pol d'atracció de gent d'arreu de la comarca gironina i de Banyoles. Això, comportarà de retruc, una expansió urbana, creant el barri del Veïnat o barri de Sant Antoni, i la instal·lació de nous serveis bàsics per respondre a les necessitats que comportà aquesta nova realitat al municipi. També, més tard, als anys seixanta i setanta es tornà a produir una onada migratòria, la segona del municipi amb l'arribada de població andalusa i extremeña.

Per això també aparegueren altres indústries (de l'alimentació, químiques, metal·lúrgiques i de la construcció) al municipi, tot i que no tan significants com la tèxtil.

La primera fàbrica tèxtil que s'instal·là en el municipi saltenc, fou Manufactures Antoni Gassol, al costat de la parròquia de Sant Cugat aprofitant un salt d'aigua. Més tard, entre el 1850 i 1861, també si instal·len la fàbrica Mulleres i l'actual Coma Cros, a la zona del que seria més tard el Veïnat o barri de Sant Antoni, que donaren feina a tres-cents obrers. Però en el 1861-1866, entrà en crisi el cotó per la guerra de Secessió americana, fent que amb posterioritat hi hagué canvis en la propietat de les fàbriques.

Fotografia-1: Antiga fàbrica tèxtil Coma Cros de Salt

Font: *comacros.cat*

Fins que el 1909-1912, Joan de Coma i Cros, adquirí la propietat de les indústries tèxtils de Salt i s'inicià un procés de reorganització de la indústria saltenca: ampliant l'edifici de la Coma Cros, alterant el recorregut de la sèquia i la construcció de les centrals elèctriques de Montfullà i la del Molí de Salt.

Més tard, la fàbrica Coma Cros es va vendre a indústries Burés i l'any 1990 l'adquirí el Grup Torras-Kío que tancarà la fàbrica poc després.

- A les dècades del 1980 i sobretot el 1990, torna a haver-hi un canvi socioeconòmic clau, on el municipi basà la seva activitat econòmica en el sector terciari. L'espai que impactà més en l'economia saltenca fou el centre comercial i d'oci Espai Gironès, inaugurat el 2005, que es convertirà en un gran focus d'atracció de visitants d'arreu de la comarca i inclús de la província gironina. Actualment, al seu voltant hi han situat altres espais com el Conforama, un bufet lliure, etc; que han creat un gran complex comercial i d'oci.

Respecte a l'antic edifici de l'antiga fàbrica tèxtil Coma Cros, gràcies a les accions dutes a terme per l'Ajuntament de Salt, actualment és un edifici que té equipaments socials i culturals, amb un gran recull d'iniciatives:

- Arxiu Municipal
- Ateneu d'entitats
- Biblioteca municipal Iu Bohigas
- Consorci del Ter
- Consorci per la normalització lingüística
- El Canal – Centre d'Arts Escèniques de Salt-Girona
- ERAM (Escola de Realització Audiovisual i Multimèdia – Adscrit a la UDG)
- ETECAM (Escola Tècnica de l'Espectacle Casa de la Música)
- Museu de l'Aigua

- UNED (Seu provincial de la Universidad Nacional de Educación a Distància)
- UOC (Seu provincial de la Universitat Oberta de Catalunya)
- Viver d'Empreses Creativoculturals

Fotografia-2: Actual edifici de la Coma Cros de Salt

Font: comacros.cat

A més, també si situen una gran quantitat d'entitats del municipi saltenc, com: la colla castellera Els Marrecs de Salt, Els Diables d'en Pere Botero, Els Gegants de Salt, Safareig Teatre, Kinbedeball, Comissió de Festes, Capoeira Canigó, Agrupació fotogràfica de Salt, Coral Tribana, Coral Cor País Meu, Coral Rossinyol, Associació Les Estampades i Associació Las Lolas.

iii) Relació entre els municipis de Salt i Girona

El 1963 s'inicià un procés d'annexió dels municipis de Salt i Sarrià de Ter a Girona, que es va fer oficial a partir de l'1 de gener del 1975. La motivació per fer-ho va ser "La voluntat de Girona de construir "la gran Girona" on davant la saturació urbana del municipi optés per l'annexió de municipis limítrofs"¹³. Però no durà molt, ja que, el 1979 amb la democràcia, Salt recuperà una certa autonomia amb la creació d'un Consell Municipal. Finalment, el 1983, a causa d'una contínua oposició veïnal i un decret elaborat per la Generalitat, el municipi aconseguí la segregació de Girona.

Des de fa molts anys, Salt ha acollit tant part de la població com de les instal·lacions que a Girona no podien ser situats, com per exemple, la presó

¹³ Cruz, H. (2014). Salt: autogestió ciutadana davant la crisi | Barris i Crisi. Recuperat l'abril de 2020 de: <https://barrisicrisi.wordpress.com/2014/02/24/salt-autogestio-ciutadana-davant-la-crisi/#more-426>

provincial del 1942 fins al 1967. Durant molt de temps ha estat, per tant, una zona d'expansió de l'àrea urbana de Girona, sent fins hi tot "una ciutat dormitori", en haver-hi una part considerable dels habitants que treballava fora del municipi i un augment del sòl urbà edificable entre els anys cinquanta i setanta del segle passat¹⁴.

A més, cal tenir en consideració els desplaçaments actuals que hi ha entre els dos municipis. Una mostra d'això són les dades per l'any 2006 amb un estudi de mobilitat que es va dur a terme l'Ajuntament de Salt, on es va determinar que "dels 59.661 desplaçaments de connexió realitzats diàriament amb Salt, Girona és el principal emissor i receptor, representant un 64% dels desplaçaments"¹⁵.

També és important destacar el que va significar el trasllat de l'antic Hospital de Santa Caterina, de Girona a Salt, concretament en l'espai on hi havia, antigament, el primer manicomi públic de Catalunya des del 1886. Actualment, instal·lat des del 2004, sota el nom de Parc Hospitalari Martí i Julià, "s'inclou assistència psiquiàtrica, sociosanitària i social i l'atenció de les malalties físiques"¹⁶.

6. Dades demogràfiques del municipi

Un cop establertes les bases d'aquest treball i les dades fonamentals per conèixer com és el municipi (geogràficament, econòmicament...), passarem a fer una anàlisi detallada de diferents dades demogràfiques que poden fer denotar les variacions que ha suposat la presència de les migracions al municipi de Salt, que és el que interessa saber.

Com que aquest estudi té l'objectiu de centrar-se en l'última onada migratòria del municipi, s'analitzarà el període que va des de l'any 2000 al 2019, és a dir, dels últims

¹⁴ Portella, J. (1978). (PDF) Aspectes demogràfics i de l'activitat econòmica a Salt 1900-1970. *Revista de Girona*.

Recuperat de:

https://www.academia.edu/26758937/Aspectes_demogr%C3%A0fics_i_de_lactivitat_econ%C3%B2mica_a_Salt_1900-1970

¹⁵ Ajuntament de Salt (2017). PGO i Adaptació al PDU del Sistema Urbà de Girona a l'àmbit de l'encreuament de l'Ap-7 amb la C-65, p.9. Recuperat de: <http://novaweb.viladesalt.cat/contingut/planejament-urbanistic/planejamentTramit/3.22/EstudimobilitatMCRIT.pdf>

¹⁶ Cita textual de la web: <http://www.ias.cat/ca/contingut/iasgirona/104>

vint anys. Tot i que sí que és cert, dir prèviament, que no en tots els indicadors s'ha pogut obtenir dades de tots els anys, especialment pel que fa a les dades per seccions censals.

a) Taxes generals, creixements i densitats

i) Evolució de la població (2000-2019). Percentatge de guanys i pèrdues

L'evolució de la població, com a indicador bàsic, ens permetrà veure si hi ha hagut grans guanys o pèrdues de població, que poden estar relacionats amb les migracions.

Les dades (*taula 2*), ens mostren com el municipi de Salt ha viscut un creixement continu des del 2000 fins al 2019, segons el recompte de la població resident en funció del que estableix el reglament del padró des de l'any 1996, que és el criteri que s'ha seguit. El creixement més intens va estar del 2000 amb 22.017 habitants, a l'any 2016 amb 28.017, és a dir, un augment de 6.000 habitants. Només trobem que hi ha, entremig del període, dues caigudes lleus de població de 344 individus, del 2006 al 2007, i una pèrdua de 761 habitants del 2014 al 2015. I durant aquests dinou anys (2000-2019), el municipi ha guanyat 9345 habitants, que representa un guany força significatiu del 29,79% de població.

Taula 2: Evolució de la població del municipi de Salt (2000-2019). Guany o pèrdua de població (en números absoluts i percentatges).

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
22017	22472	23214	24513	25912	27370	28017	27673	28763	29985	30304	30389	30146	30247
2014	2015	2016	2017	2018	2019	Guany o pèrdua de població (núm. Absoluts)			Guany o pèrdua de població (percentatge)				
30103	29342	29404	29836	30622	31362	9345			29,79%				

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

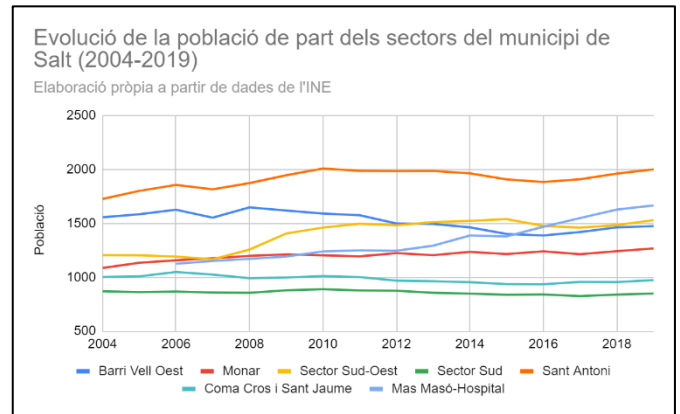
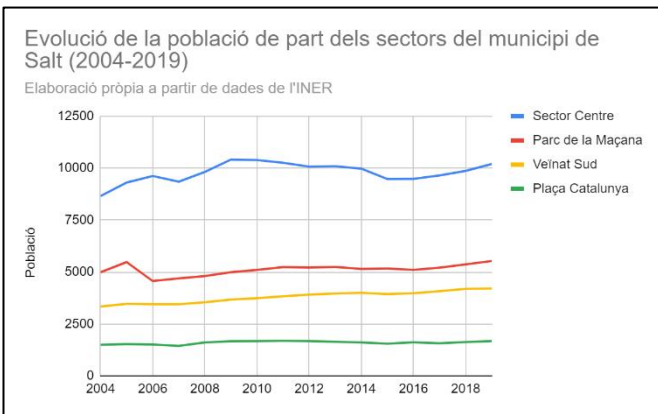
Per tant, no hi ha hagut moltes discontinuïtats durant aquest període, i per comprovar millor aquesta dinàmica, analitzem també la mateixa evolució però respecte als sectors que s'han definit dins el municipi.

En el primer gràfic (*Gràfic 1*), podem observar els sectors amb més població del municipi. Tal com es pot veure, el Sector Centre és el sector amb més població del municipi. La seva evolució ha estat lleument positiva, especialment a partir del 2008 i el 2018, superant els 10.000 habitants.

Li segueixen, en nombre, els sectors del Parc de la Maçana, el Veïnat Sud i Plaça Catalunya, tot i que amb menor mesura, perquè no superen els 6.000 habitants. Per tant, els altres tres sectors, han tingut un creixement molt lleu, només amb una discontinuïtat en el Parc de la Maçana, on es va produir un creixement de 490 habitants el 2005, seguida d'una impactant pèrdua de 913 habitants l'any següent, el 2006.

L'altre gràfic (*Gràfic 2*), mostra els sectors amb menys població de Salt que no superen els 2000 habitants cadascun d'ells. Quasi tots els sectors han mantingut uns nombres de població força iguals en el temps, on només destaquen lleus canvis en sectors com el Sud-Oest que ha tingut un creixement de 149 habitants del 2008 al 2009, que coincideix amb l'inici de la crisi econòmica; o el sector Barri Vell Oest que ha tingut una pèrdua de 261 habitants del 2008 al 2016.

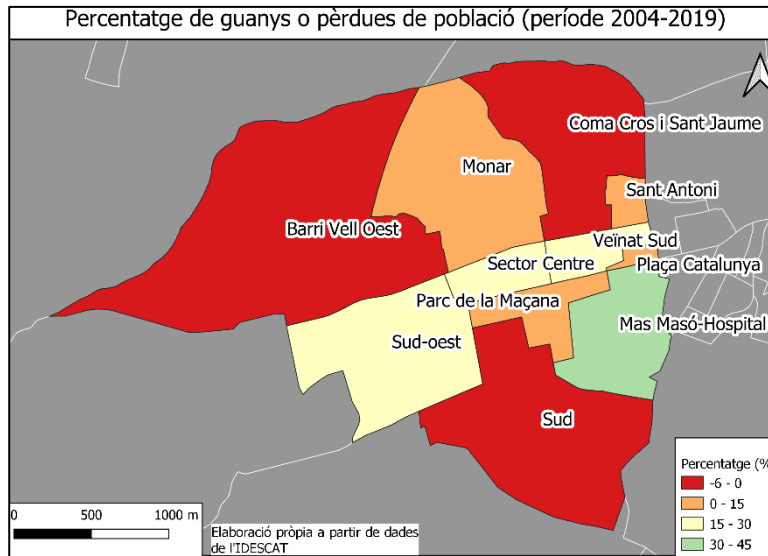
Gràfic 1 i 2: Evolució de la població dels sectors del municipi de Salt (2004-2019)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

També s'han analitzat les mateixes dades, però amb termes percentuals, per saber quins han estat els guanys o pèrdues de població del 2004 al 2019. Tal com es pot veure (*Mapa 2*) el Barri Vell Oest, Coma Cros i Sant Jaume, i el sector Sud, han tingut una pèrdua de població, tot i que molt poc significativa (entre -6 i 0 per cent). Els altres set sectors han experimentat un augment de població,

especialment, el sector Mas Masó-Hospital que supera el 30 per cent de guanys, segurament en haver-se construït bastants habitatges en els darrers anys.

Mapa 2: Percentatge de guanys o pèrdues de població (2004-2019)

Per tota aquesta anàlisi, es pot afirmar que l'evolució de la població del municipi no ha mostrat canvis sobtats en la població, i per tant, de moment, la distribució de la població es manté força semblant en el temps i en l'espai, i encara no podem denotar la presència de l'arribada d'immigració en el municipi.

ii) Densitat de la població del municipi de Salt

El municipi de Salt tot i la seva modesta superfície de 6,64 km², presenta una densitat de població molt elevada el 2019 amb 4.723 hab./km². Per això, és el municipi gironí amb més densitat de població, superant la capital, Girona, que consta de 2.603,6 hab./km²¹⁷. També se situa en la posició número quaranta-

¹⁷ Ajutament de Salt (2017). PGO i Adaptació al PDU del Sistema Urbà de Girona a l'àmbit de l'encreuament de l'Ap-7 amb la C-65. p. 8.. Recuperat de: <http://novaweb.viladesalt.cat/contingut/planejament-urbanistic/planejamentTramit/3.22/EstudimobilitatMCRIT.pdf>

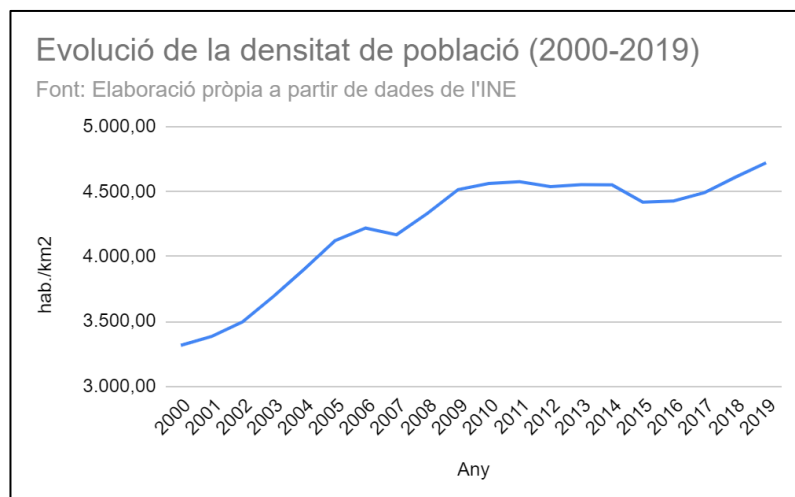
dos, respecte al rang per nombre d'habitants dels municipis amb més de 20.000 habitants de Catalunya¹⁸.

La densitat de població es calcula de la següent manera:

$$\text{Densitat de població} = \frac{\text{Habitants}}{\text{Superfície (Km2)}}$$

En el següent gràfic (*gràfic 3*) es mostra com en els últims dinou anys, la densitat de població del municipi ha tingut un continu creixement del 2000 (amb 3.315,8 hab./km²) el 2006 (amb 4.219,4 hab./km²), on només trobem una lleu caiguda coincident amb l'inici de la crisi el 2007 (amb 4.167,6 hab./km²). A partir del 2008, continua creixent, tot i que, de seguida mostrarà un estancament fins al 2014 (amb 4.553,6 hab./km²), quan després d'un petit descens, ràpidament tornarà a remuntar cap a una densitat major.

Gràfic 3: Evolució de la densitat de població del municipi de Salt (2000-2019).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Per tant, es pot afirmar que hi ha un continu creixement de la densitat de població, que si segueix la tendència actual, seguirà creixent en els anys vinents. La causa d'aquests nombres tan elevats, pot estar vinculat a la qüestió de la "sobreocupació" que es tractarà més endavant a l'apartat d'habitatge (7.b.).

¹⁸ IDESCAT. (2019). Idescat. Anuari estadístic de Catalunya. Densitat de població. Municipis amb més de 20.000 habitants. IDESCAT. <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=250>

iii) Creixement poblacional, taxes brutes de natalitat i mortalitat, i índex de creixement vegetatiu

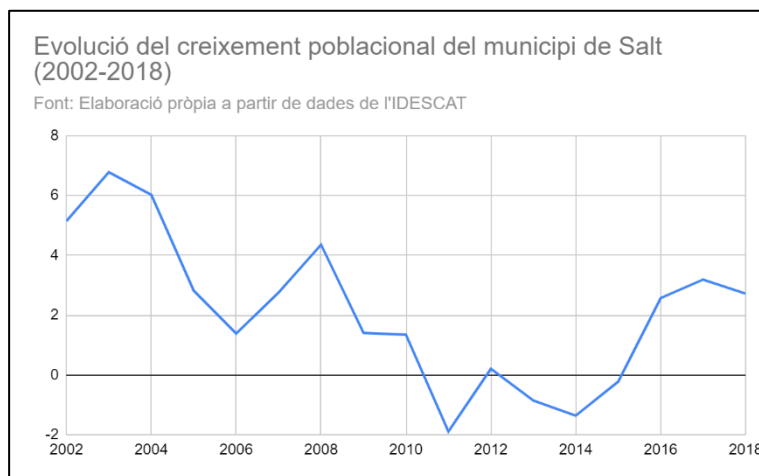
Creixement poblacional

El creixement poblacional ens permetrà veure quin ha estat realment el creixement del municipi tenint en consideració els naixements i defuncions, i les migracions. La fórmula que s'ha fet servir és:

$$CP = \frac{(Naixements + Immigracions) - (Defuncions + emigracions)}{Habitants} \times 100$$

A continuació (gràfic 4), es pot observar com aquest indicador ha tingut una gran caiguda el 2006 amb el valor d'1,38, que coincideix amb l'arribada imminent de la crisi econòmica. Per això, a partir d'aquí trobem una gran caiguda que resulta amb valors negatius, especialment el 2011 amb -1,89. Però també trobem crescudes el 2008 amb el valor de 4,35 i el 2017 amb 3,18. Per tant, aquesta evolució mostra com els pics positius denoten que hi ha més naixements i arribades d'immigrants que defuncions i emigracions, a més, que el municipi a petit un creixement irregular durant aquest període analitzat.

Gràfic-4: Evolució del creixement poblacional del municipi de Salt

Els immigrants solen contribuir a la societat de forma directa en el creixement poblacional, tot i que dependrà del nombre de persones que migren. Per això, aquests resultats concordarien amb el fet que les repercussions que poden suposar, són difícils de detectar molts cops, ja que, no és possible calcular les

conseqüències de la immigració sense tenir en compte els efectes en l'estructura d'edat.¹⁹

Taxa Bruta de Natalitat (TBN)

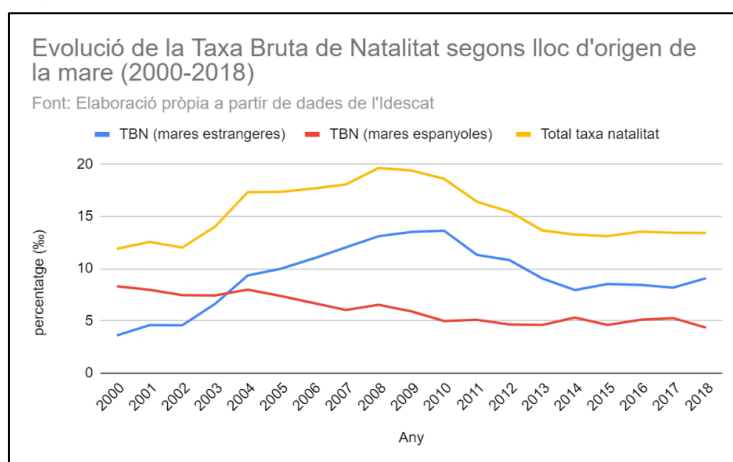
Aquesta taxa és un indicador molt adequat per aquest estudi per tal de conèixer si realment hi ha hagut més naixements des de l'arribada massiva d'immigrants, que és el que sol succeir, juntament amb un rejuveniment de la població com a conseqüent. Per calcular-ho s'utilitza la fórmula:

$$TBN = \frac{\text{número total de naixements durant un any}}{\text{Població total}} \times 1000$$

Per conèixer la realitat del municipi amb detall, s'ha calculat la taxa bruta de natalitat general de Salt, però també el càlcul de la mateixa taxa segons el lloc d'origen de les mares, si són espanyoles o estrangeres.

En el següent gràfic es mostra com la taxa general de natalitat, ha tingut un creixement continu, passant d'11,89‰ a 19,64‰, des del 2000 fins al 2008, és a dir, coincidint amb la crisi econòmica. A partir d'aquest any, la taxa ha anat reduint-se fins a situar-se el 2018 amb 13,42 ‰.

L'evolució de la taxa de natalitat segons mares d'origen estranger, mostra una evolució on també hi ha hagut un creixement continu des de l'any 2000, tot i que, aquest augment ha perdurat més tard, fins a l'any 2010 amb un 13,62 ‰. Però del 2011 fins al 2018, tornem a trobar una caiguda amb un resultat del 9,07 ‰.

Gràfic 5: Evolució de la Taxa Bruta de Natalitat (TBN) segons lloc d'origen de la mare (2000-2018)

¹⁹ León Salas, B. (2005). *La contribución demográfica de la inmigración: el caso de España*. Centro de Investigaciones Sociológicas, España. Recuperat de: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0188-77422005000100008

Respecte la taxa natalitat segons mares d'origen espanyol, hi ha hagut una caiguda important de la taxa, on en divuit anys s'ha reduït a la meitat, passant de l'any 2000 amb un 8,3‰ a un 4,3‰ l'any 2018.

Per tant, amb el gràfic anterior i el següent (on es mostra la diferència que hi ha hagut respecte a la taxa de natalitat durant aquests divuit anys), es pot afirmar que en termes generals, la natalitat no ha tingut un gran creixement. Tot i que sí que és cert que els valors són força elevats considerant que superen als de Catalunya amb uns valors en els últims cinc anys situats només entre el 8 i 10 ‰.

Dins del mateix municipi també trobem un canvi en la dinàmica de les mares segons el seu origen, on mentre que les mares estrangeres han augmentat el paper en aquest indicador, les mares espanyoles, s'han reduït dràsticament.

Taula 3: Diferència evolució de la Taxa Bruta de Natalitat (TBN) del municipi de Salt (2000-2018).

	TBN (mares estrangeres)	TBN (mares espanyoles)	Total TBN
Diferència 2000-2018	5,49	-3,96	1,52

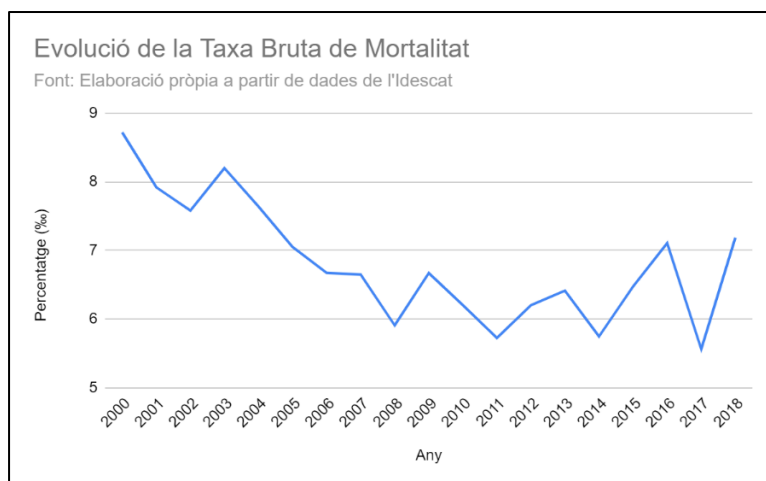
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

Taxa Bruta de Mortalitat (TBM)

Per calcular la taxa s'utilitza la fórmula següent:

$$TBM = \frac{\text{Número de defuncions en un any}}{\text{Població total}} \times 1000$$

La mortalitat ha presentat uns valors molt baixos durant els últims divuit anys al municipi de Salt, amb una contínua caiguda fins al 2008. A partir d'aquí ha tingut lleus pujades i baixades que l'han situat el 2018 amb un 7,18 ‰, que és força baix. Si ho comparem amb els percentatges de Catalunya, trobem que a Salt són més baixos que Catalunya amb valors situats entre el 8 i 9 ‰. Això pot ser causat pel fet que poder s'ha reduït amb el temps la població de més avançada edat, que es podrà comprovar més endavant a l'apartat "e) Estructura de la població per sexe i edat".

Gràfic 6: Evolució de la Taxa Bruta de Mortalitat (TBM) (2000-2018)

Índex de creixement vegetatiu o natural (ICV)

A continuació a partir d'una taula i un gràfic, s'analitzarà l'índex de creixement vegetatiu o natural, en aquest període de temps, que consisteix a veure la diferència entre la taxa bruta de natalitat i la de la mortalitat del municipi:

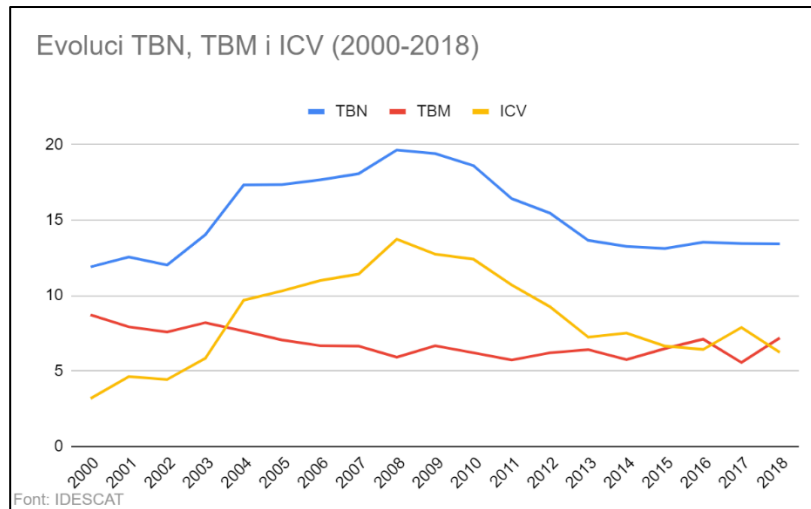
$$ICV = TBN(\text{taxa bruta de natalitat}) - TBM(\text{taxa bruta de mortalitat})$$

Taula 4: Evolució de la taxa bruta de natalitat (TBN), la taxa bruta de mortalitat (TBM) i l'índex de creixement vegetatiu (ICV)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
TBN	11,8	12,5	12,0	14,0	17,3	17,3	17,6	18,0	19,6	19,4	18,6	16,4	15,4	13,6	13,2	13,1	13,5	13,4	13,4
TBM	8,7	7,9	7,5	8,1	7,6	7,0	6,6	6,6	5,9	6,6	6,2	5,7	6,2	6,4	5,7	6,4	7,1	5,5	7,1
ICV	3,18	4,63	4,44	5,83	9,69	10,30	10,99	11,42	13,73	12,74	12,41	10,69	9,25	7,24	7,51	6,65	6,43	7,88	6,24

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

Tal com es pot observar (*gràfic 7*), l'índex a vairat notablement en aquests divuit anys, on s'ha incrementat un 3,06 ‰, amb un gran augment del 2000 al 2008, en coincidir que mentre la taxa bruta de natalitat creixia, el nombre de defuncions disminuïa. Però, a partir del 2009 trobem una reducció progressiva de la natalitat i una mortalitat força estable, que fa situar l'índex el 2018 amb un 6,24 ‰.

Gràfic 7: Evolució de la taxa bruta de natalitat (TBN), la taxa bruta de mortalitat (TBM) i l'índex de creixement vegetatiu (ICV), (2000-2018)

b) Fecunditat

i) Taxa general de fecunditat i l'índex Sintètic de Fecunditat

Els indicadors de fecunditat fan referència als naixements en relació amb la població en què té lloc, és a dir, les dones en edat fèrtil.²⁰

Taxa general de fecunditat (TFG)

Primer de tot, es calcularà la taxa general de fecunditat que és el nombre total de naixements durant un any en un territori, per cada 1.000 dones en edat fèrtil:

$$TFG = \frac{\text{Número de naixements durant un any}}{\text{Núm. dones en edat fèrtil (15 - 49 anys)}} \times 1.000$$

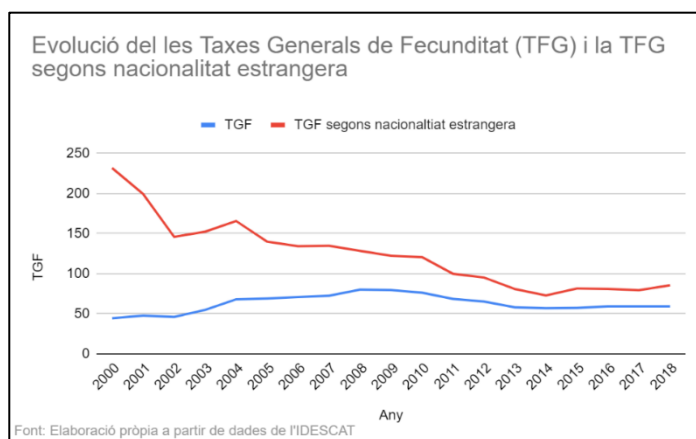
Com es pot veure (*gràfica 8*), la taxa general de fecunditat ha tingut un creixement d'un 35,69 %, des de l'any 2000, amb un 44,34 % a l'any 2008 amb un 80,03 %. Però a partir d'aquí, en deu anys ha decaïgut un 20,91 %, on el 2018 la taxa era del 59,11 %.

Les migracions poden contribuir a la societat de forma indirecta repercutint en altres components del canvi demogràfic: la fecunditat²¹. Per tant, per

²⁰ *Indicadores demográficos básicos. Recuperat el dia 19 de març del 2020 de: https://www.ine.es/metodologia/t20/metodologia_idb.pdf*

²¹ *León Salas, B. (2005). La contribución demográfica de la inmigración: el caso de España. Centro de Investigaciones Sociológicas, España. Recuperat de: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0188-77422005000100008*

comprovar aquesta hipòtesi i conèixer la influència de la població immigrant en aquest indicador, també s'ha calculat la taxa general de fecunditat només segons la nacionalitat estrangera. A continuació es pot fer una comparació de les dues taxes (*gràfic 8*):

Gràfic 8: Evolució de la Taxa General de Fecunditat (TFG) i la TFG segons nacionalitat estrangera (2000-2018)

La taxa general de fecunditat segons la nacionalitat estrangera, mostra un continu decreixement molt significatiu, que suposa una disminució del 146,31 %.

Aquest canvi tan significatiu està relacionat (tal com es veu en la següent *taula 5*) amb el fet que a principi de segle el nombre de mares estrangeres era molt més reduït però els números de naixements molt elevats en relació amb aquestes dones. En canvi, a mesura que passen els anys, el nombre de dones s'incrementa moltíssim, però el nombre de naixements es manté molt estable, o inclús descendeix. Això fa que el nombre de naixements per dones fèrtils sigui molt menor.

	Naixaments (mare estrangera)	Dones estrangeres de 15 a 49 anys	TFG segons nacionalitat estrangera
2000	79	341	231,67
2001	103	517	199,22
2002	106	727	145,80
2003	162	1064	152,25
2004	242	1462	165,52
2005	273	1952	139,85
2006	307	2288	134,17
2007	333	2473	134,65
2008	377	2937	128,36
2009	405	3315	122,17
2010	413	3424	120,61
2011	344	3449	99,73
2012	326	3428	95,09
2013	274	3395	80,70
2014	239	3283	72,79
2015	250	3068	81,48
2016	248	3067	80,86
2017	244	3079	79,24
2018	278	3257	85,35

Taula 5: Naixements (de mare estrangera), dones estrangeres fèrtils (de 15 a 49 anys) i TFG segons nacionalitat estrangera (2000-2018).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

Índex Sintètic de Fecunditat (ISF)

A continuació s'ha calculat l'índex sintètic de fecunditat, que "Expressa el nombre de fills que hauria de tenir una dona hipotètica al final de la seva vida fecunda, si al llarg d'aquesta vida fecunda el seu comportament fos el mateix que el que reflecteix la sèrie de taxes específiques de fecunditat per edat"²².

Per calcular-ho s'ha utilitzat la següent fórmula:

$$ISF = \frac{TFG * 35}{1.000}$$

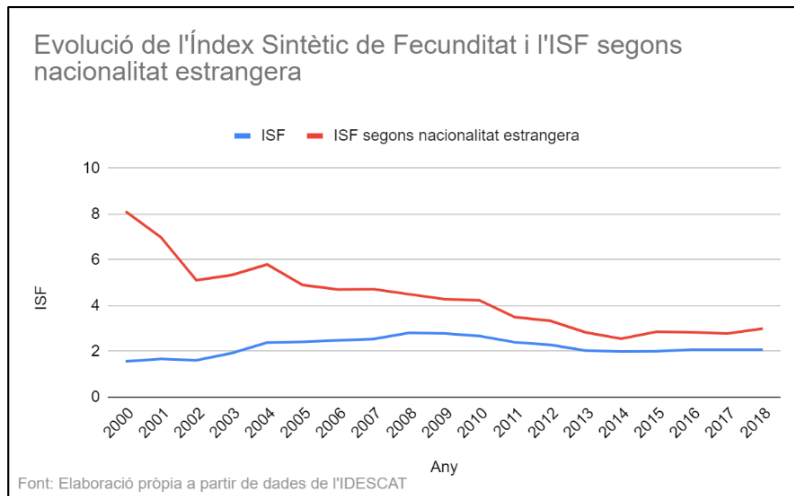
*TFG= Taxa General de Fecunditat

Per observar amb més detall el que ens interessa conèixer, s'ha calculat també l'índex sintètic de fecunditat segons dones amb nacionalitat estrangera. Si observem el següent gràfic, veiem com el comportament dels dos índexs és, respectivament, el mateix que el de les taxes generals de fecunditat anteriorment calculades.

²² Programa Hermes. (n.d.). Glossari: índex sintètic de fecunditat. Recuperat el maig del 2020 de:

<https://www.diba.cat/hg2/glossari.asp?id=1297>

Gràfic 9: Evolució de l'Índex Sintètic de Fecunditat (ISF) i l'ISF segons nacionalitat estrangera

Tot i ser dones estrangeres, vuit fills de mitjana sembla molt alt. En canvi, l'índex sintètic de fecunditat general del municipi, sempre s'ha mantingut força estable, amb valors al voltant d'un o tres fills. És a dir, encara que, en un principi, els dos índexs estiguessin molt diferenciats en nombre, amb el temps, s'han anat apropant i tenint uns valors similars.

ii) Edat mitjana de la maternitat

L'arribada massiva d'immigrants, pot canviar l'edat mitjana de la maternitat que tenen les dones del municipi, ja que, segons de quin país procedeixin, s'acostuma a tenir fills a una edat més primerenca que aquí, a Catalunya.

Edat mitjana de la maternitat

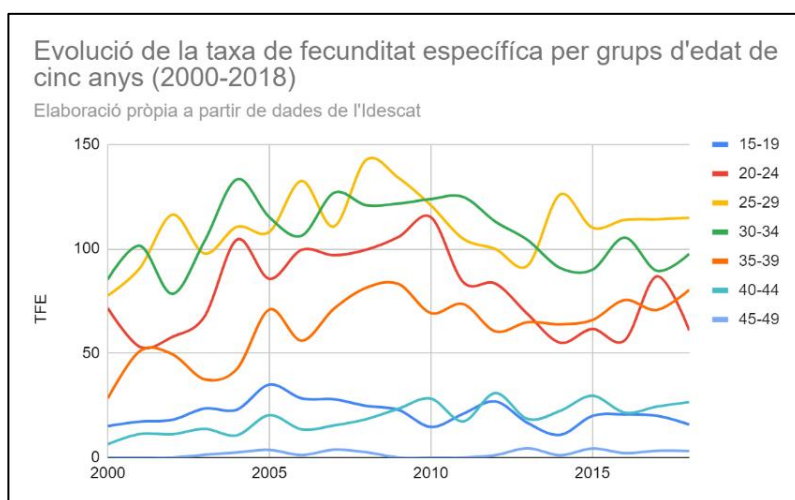
Amb aquest indicador s'intenta verificar aquesta suposició. Per obtenir els resultats, primer hem calculat la taxa de fecunditat per grups d'edat de cinc anys (només per les edats entre 15 i 49 anys) que són el nombre de naixements que tenen lloc durant un determinat any per cada 1.000 dones en edat reproductiva classificada en grups d'edat quinquennals:

$$\text{Taxa específica de fecunditat per edat} = \frac{Nx}{PFx}$$

Nx = Naixements de mares d'edat X (entre 15 i 49 anys)

PFx = Població mitjana femenina d'edat X (entre 15 i 49 anys)

Els resultats que s'han obtingut, mostren com el gruix més gran d'aquest indicador es concentra en les mares situades entre els vint-i-cinc i trenta-quatre anys durant tot el període de temps analitzat. En contraposició, els valors més baixos se situen entre els quinze i dinou anys, i els grups d'edat amb més anys, dels quaranta als quaranta-nou anys. Per tant, els valors sí que és cert que han anat variant, però els diferents intervals d'edat segueixen amb la mateixa dinàmica d'una taxa de fecunditat específica que no és ni a una edat molt primerenca ni avançada. Se situa en una zona força central de l'interval d'edat de les dones fèrtils (entre 15 i 49 anys).

Gràfic 10: Evolució de la taxa de fecunditat específica per grups d'edat de cinc anys, entre les edats de 15 i 49 anys (2000-2018)

Un cop obtingut els resultats, juntament amb el punt mig dels grups d'edats entre 15 i 49 anys, s'ha dut a terme la fórmula final:

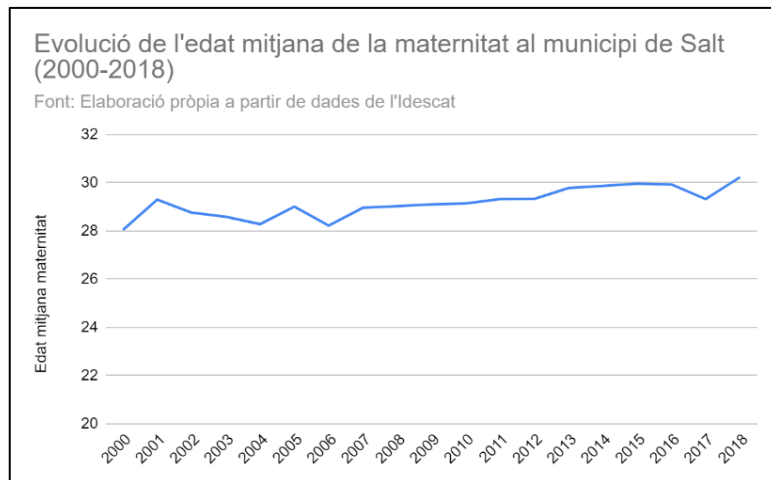
$$\text{Edat mitjana de la maternitat} = \frac{\sum x nXx * nFx}{nFx}$$

nXx = punt mig del grup d'edat entre "x" i "x+n".

nFx = taxa de fecunditat del grup d'edat (x;x+n).

A continuació, s'ha elaborat un gràfic amb els resultats obtinguts pel període 2000-2018 (gràfic 11). Es pot veure amb molta claredat, com l'evolució ha estat quasi intacta, amb uns valors sempre entre vint-i-vuit i trenta-u. Només

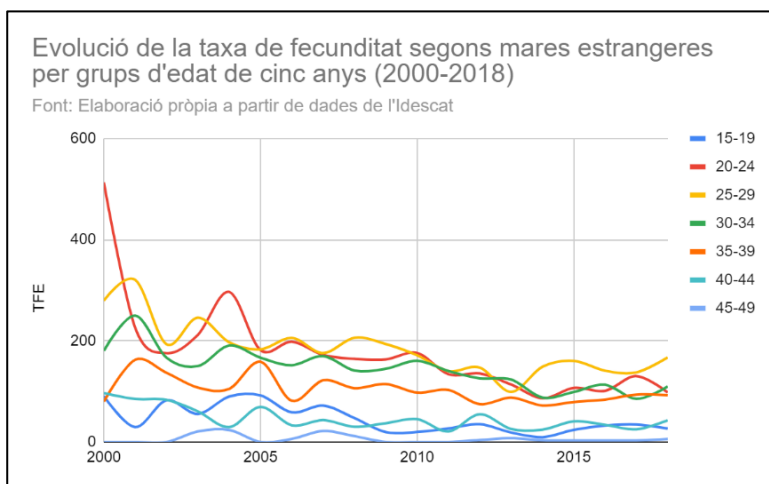
observem com a destacable, una lleu creixuda continua de l'edat mitjana, del 2006 fins al 2016, d'1,71.

Gràfic 11: Evolució de l'edat mitjana de la maternitat al municipi de Salt (2000-2018)

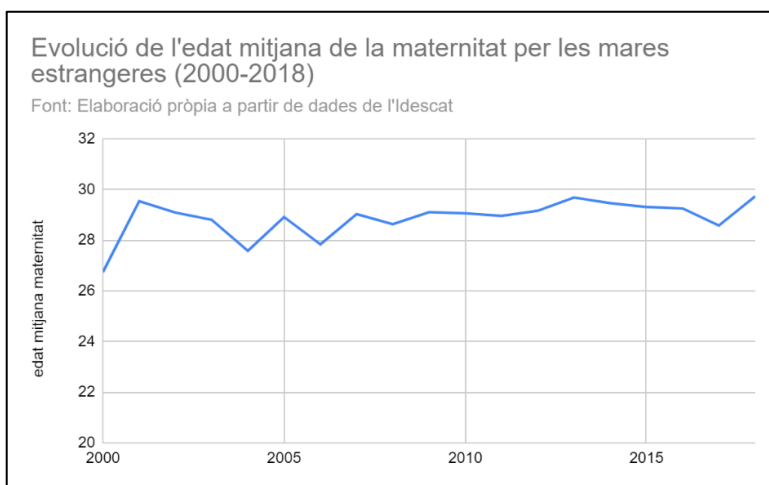
Com que de moment no hem obtingut un resultat que ens mostri un clar indicati de la població immigrant en aquests indicadors (ja que, els resultats han estat els típics d'un país desenvolupat), també calcularem el mateix indicador per les mares estrangeres del municipi.

Primer de tot, tornarem a calcular la taxa de fecunditat específica per grups d'edat, però aquest cop segons les mares estrangeres. Aquí observem una situació diferent, amb valors molt més elevats al principi de segle, que les taxes de fecunditat abans calculades (*gràfic 8*). El que sí que és cert, és que s'ha produït un gran descens. Especialment des de valors que superaven els quatre-cents per mil, en el cas de les mares amb edats compreses entre els vint i vint-i-quatre anys, fins a situar-se el 2018 amb 97,88 per mil. El que sí que es manté en comú amb la taxa de fecunditat de totes les mares del municipi (mirà *gràfic 9*), és que els ‰ més baixos ho continuen ocupant les mares d'entre quinze i dinou anys, i entre quaranta i quaranta-nou anys.

Gràfic 12: Evolució de la taxa de fecunditat segons mares estrangeres per grups d'edat de cinc anys (2000-2018)

A continuació, analitzant l'edat mitjana de les mares estrangeres, tornem a trobar valors al voltant dels vint-i-vuit i trenta anys. Només trobem l'any 2000 com a edat mitjana, 26,7 anys, però que de seguida augmenta a 29,5 anys, l'any següent (el 2001).

Gràfic 13: Evolució de l'edat mitjana de la maternitat per les mares estrangeres (2000-2018)

En conclusió, es pot afirmar, que per una part, la taxa de fecunditat per edats ha mostrat una clara diferència entre els resultats obtinguts de totes les mares del municipi i la gràfica de les mares estrangeres. S'ha pogut veure uns valors molt diferents entre els dos gràfics, tot i que, a mesura que ens acostàvem a l'actualitat, els valors s'anaven apropant més entre ells, en xifres força baixes. Això, pot ser causat, pel fet que amb el pas dels anys, més estrangers han obtingut la nacionalitat espanyola, i no s'inclourien en la segona gràfica de

mares estrangeres. Pot ser, amb l'origen de les mares, es podria veure amb més claredat.

I per un altre costat, l'edat mitjana de les mares, ha mostrat uns valors molt similars en els dos gràfics, fent que podem afirmar que aquest indicador no ha estat condicionat per la influència de les migracions.

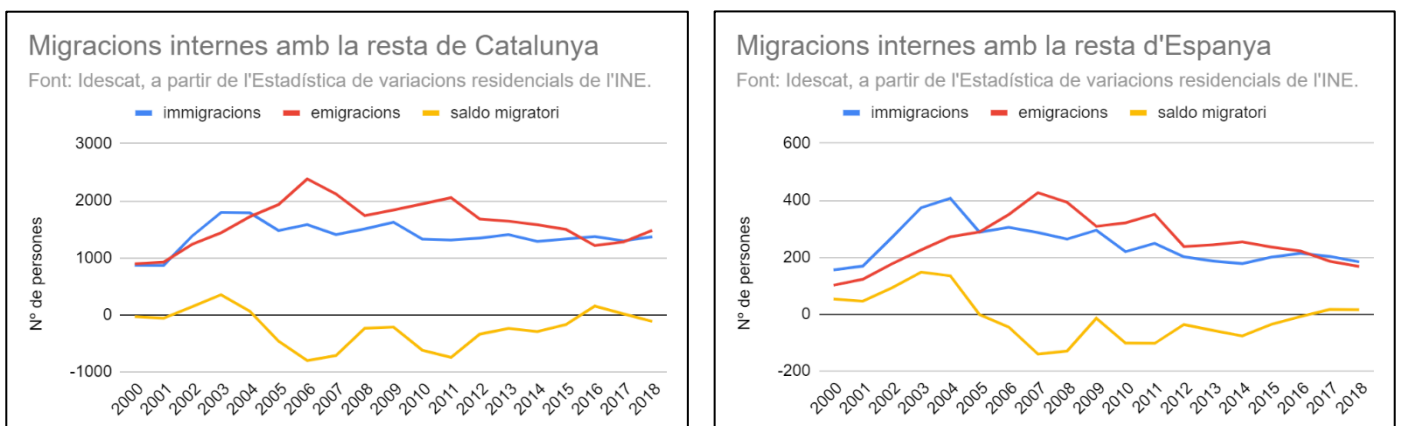
c) Migracions internes, externes i saldo migratori

En aquest apartat es podrà analitzar en detall quina ha estat l'evolució de les migracions en el municipi, observant els emigrants i immigrants, tant de les migracions internes com externes i el saldo migratori final.

Migracions internes

Amb relació a les migracions internes trobem que hi ha hagut un seguit de petites baixades i pujades del nombre d'immigrants i emigrants, però sobretot un saldo migratori lleugerament negatiu present durant deu anys, des del 2005 fins al 2015, amb la xifra més impactant, el 2006 amb un -799. Si ho comparem amb les migracions internes amb la resta d'Espanya, s'observa una tendència força similar que amb la resta de Catalunya, tot i que, el moviment de persones ha estat molt més reduït, sense superar el miler de persones.

Gràfic 14 i 15: Evolució de les migracions internes del municipi de Salt amb la resta de Catalunya i amb la resta d'Espanya (2000-2018)

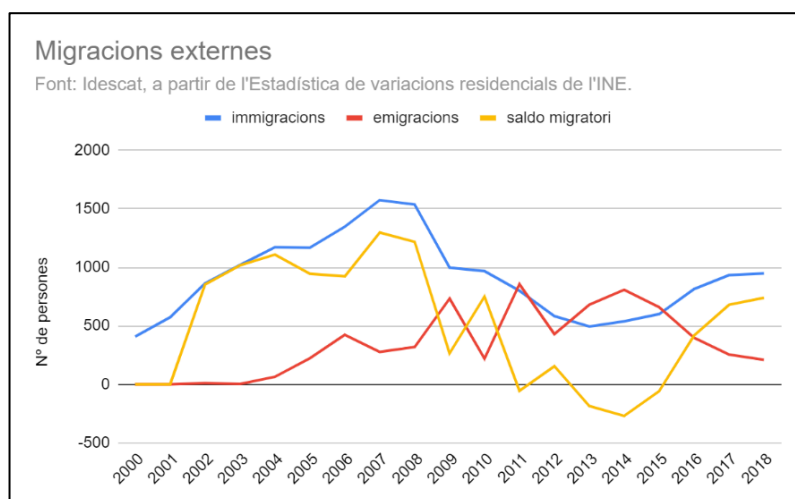
Migracions externes

Salt esdevé una destinació atractiva per a les migracions externes a causa de fets com “la gran concentració de pisos barats que hi ha al municipi, arran de la construcció dels anys 70, ha convertit la població en un pol d'atracció d'immigrants”²³.

Les migracions externes presenten una situació inversa, amb un saldo positiu en bona part dels divuit anys analitzats, amb només un saldo negatiu, el 2011 (de -56) i el període 2013-2015. El que destaca més de l'evolució d'aquest indicador, és com el nombre d'immigrants va tenir un creixement pronunciat de 1000 persones en només sis anys (del 2000 al 2006), però també va tenir un descens continuat fins que es va recuperar un xic el 2016 amb 814 immigrants. El nombre d'emigrants era pràcticament inexistent a principis de segle (fins al 2004) amb valors que no superaven els 100. Però a partir de llavors, trobem un seguit d'alts i baixos, que deriva amb un descens a partir del 2016 amb 397 emigrants.

Per tant, a causa de les dues dinàmiques diferents entre el nombre d'immigrants i emigrants, observem un gràfic molt distorsionat, amb un saldo migratori amb molts alts i baixos, especialment entre el 2008 i el 2011, que coincideix just després de l'inici de la crisi econòmica i financera.

Gràfic 16: Evolució de les migracions externes al municipi de Salt (20002-2018)

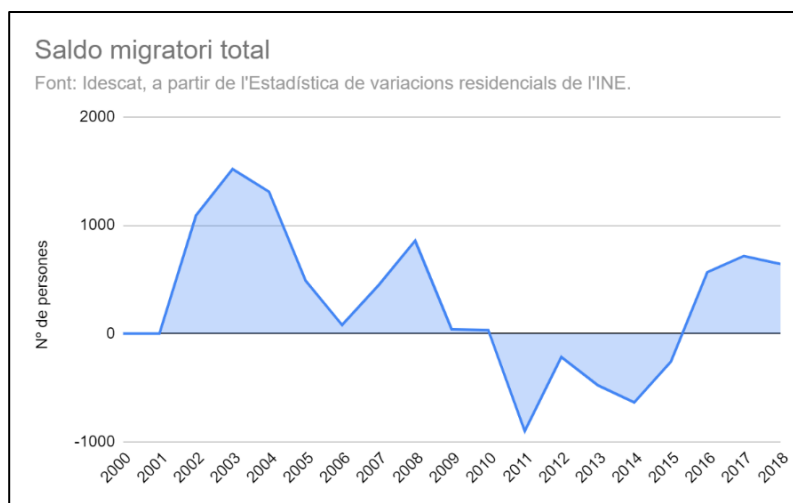

²³ Ara (2011). Societat. Recuperat de: https://www.ara.cat/societat/Jaume_Torramade-alcaldde-Salt-immigracuomesquites_0_542345934.html

Saldo migratori total

Finalment, com a tret general, el municipi consta d'un saldo migratori especialment positiu. Des del 2000, el creixement va ser molt accentuat, especialment, el 2003 amb 1519. El saldo però va ser negatiu del 2011 al 2015, remuntant a positiu el 2016 tot i que només amb quasi la meitat de persones que havia tingut a l'inici del segle XXI.

Gràfic 17: Evolució del saldo migratori total del municipi de Salt (2000-2018)

En conclusió, el municipi de Salt, presenta un continu moviment de fluxos migratoris, amb dues dinàmiques ben clares. Per un costat, trobem com molta gent ha emigrat de Salt per situar-se a una altra zona de Catalunya, i al mateix temps, també trobem una arribada força important d'immigrants procedents d'altres parts del món. És a dir, un augment de població estrangera i una disminució de població autòctona.

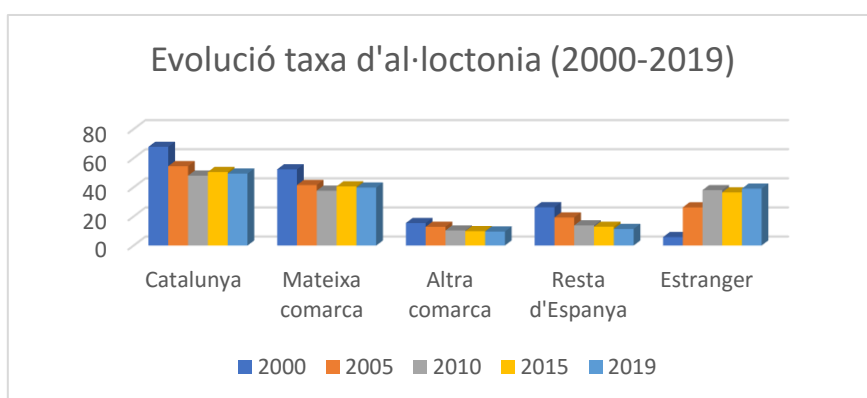
d) Població segons lloc d'origen i nacionalitat

En aquest apartat analitzarem el lloc d'origen de la població del municipi gràcies a la taxa d'al·loctonia. També s'analitzarà la nacionalitat dels habitants, que és el principi jurídic que té una persona amb l'estat i té la doble posició de ser un dret fonamental i constituir l'estatut jurídic de les persones.²⁴

i) Taxa d'al·loctonia

La taxa d'al·loctonia permet destacar la procedència de la població, especialment, la que prové de l'estranger, que és el que més interessa en aquest estudi.

A continuació s'ha analitzat aquesta evolució tenint en compte les dades del període 2000-2019, mostrant cada cinc anys com era la taxa segons la procedència de: Catalunya (que inclou la mateixa comarca i una altra comarca), la mateixa comarca, d'una altra comarca, de la resta d'Espanya i de l'estranger. En general, la població de Catalunya presenta un percentatge força significatiu respecte el total, tot i que s'ha reduït un 18,35 per cent en dinou anys. Dins de Catalunya trobaríem el fort pes de la població que prové de la mateixa comarca, amb una evolució semblant que la de la Comunitat Autònoma en general.

Gràfic 18:
Evolució taxa
d'al·loctonia
(2000-2019)

*Elaboració pròpia a
partir de dades de
l'Idescat*

²⁴ Ministerio de Justicia (2014). *¿Qué es la nacionalidad?* Recuperat de:

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/ciudadanos/nacionalidad/nacionalidad>

I en menor mesura, trobem població d'altres comarques, que només han tingut un descens continu, tot i que sempre amb valors situats al voltant del 10 i 15 %. La població que prové de la resta d'Espanya, també va tenir un important paper l'any 2000 amb un 26,3 %, però també progressivament ha tingut un descens que el situa en el 2019 amb un 11,42 % del total de població. L'única situació contrària s'ha donat en la població provinent de l'estranger, on el seu pes era quasi escàs al principi amb un 5,86 per cent (l'any 2000), però en aquests dinou anys s'ha situat amb un 39,08 per cent, equivalent a la proporció de població que prové de la mateixa comarca.

A continuació, s'inclou una taula, segons el lloc d'origen, amb els cinc països d'on han vingut més immigrants. Com es pot observar, el Marroc amb 4.038 individus (12,87 % en relació amb el total de població del municipi) se situa en primera posició, que es troba molt lluny de només la segona posició, Hondures, amb 1.674 individus, seguit de Gàmbia amb 1.331. La resta, Mali i el Senegal, representen una quantitat de població molt menys significativa entre 500 i 650 individus. Per tant, aquests nombres i percentatges, són molt poc representatius pel que fa al total de la població del municipi.

Taula 6: Els cinc principals països de lloc d'origen dels immigrants del municipi de Salt (2019)

Lloc d'origen (país)	Nombre d'individus	% respecte el total de la població del municipi	% respecte el total de la població estrangera
Marroc	4.038	12,87	32,93
Hondures	1.674	5,33	13,65
Gàmbia	1.331	4,24	10,85
Mali	636	2,02	5,18
Senegal	501	0,01	4,08

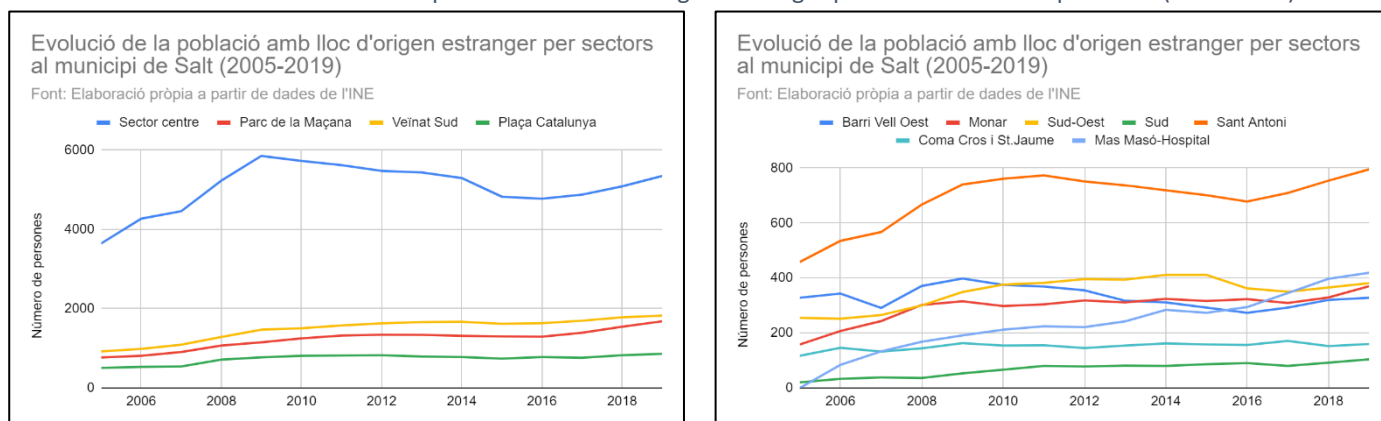
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

És a dir, en conclusió s'ha passat d'un pes important de la població del país, especialment de la nostra comunitat autònoma, Catalunya (tot i que encara representa un percentatge alt), a una població estrangera que ha anat augmentant de forma accelerada. Però en la taula anterior (*taula 6*), no s'ha vist que suposessin un pes important pel que fa al total de la població del municipi, pel fet que els immigrants provenen de setanta-set països diferents, i

alguns d'ells el nombre d'immigrants que venen només són dos o 3 individus²⁵. Però respecte al total de la població estrangera, trobem que són més significatius, ja que, especialment, el Marroc, representa un 32,93%.

A continuació s'analitzarà amb més detall l'evolució del lloc d'origen de la població amb les dades per topònims/sectors.

Gràfics 19 i 20: Evolució de la població amb lloc d'origen estranger per sectors al municipi de Salt (2005-2019).

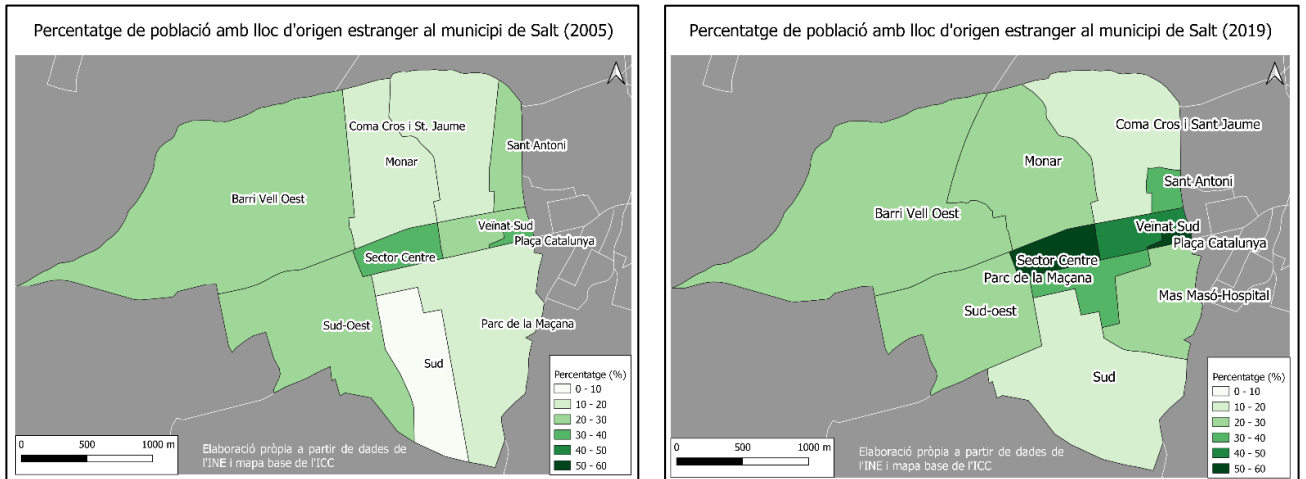
En el primer gràfic (*gràfic 19*), s'observa com el sector Centre és el que més persones estrangeres aglutina, amb una evolució que ascendeix enormement, del 2005 al 2008 (augmentant 1586 persones), seguit d'una lleu caiguda que durarà fins al 2015 (situant-se amb 4822 estrangers) i que està tornant a remuntar fins al 2019 amb 5345 estrangers. Els altres tres sectors del gràfic (Parc de la Maçana, Veïnat Sud i Plaça Catalunya) presenten una evolució que lleument va creixent amb els anys, tot i que ni s'acosta al nombre d'estrangers que representa el Sector Centre, ja que, també el nombre de població total hi és més elevat.

Quant a l'altre gràfic (*gràfic 20*), trobem la resta de sectors amb uns valors molt més baixos, on el que destaca més és el sector Sant Antoni, que presenta uns creixements i decreixements similars al Sector Centre (pel que fa als anys que succeeixen) però amb valors més reduïts. La resta dels sectors presenten lleus crescudes i baixades, però sense superar mai els 450 estrangers, inclús trobem com al sector Sud només se superen els 100 estrangers el 2019, amb el valor de 104.

²⁵ Idescat. Padró municipal d'habitants. (2019). Població. Per lloc de naixement (país) i sexe. Salt. Recuperat l'abril del 2020 de: <https://www.idescat.cat/pub/?id=pmh&n=7567&geo=mun:171557>

A continuació si analitzem els percentatges que suposaven les persones estrangeres trobem el 2005 (*mapa 2*), uns percentatges molt significatius al Sector centre i Plaça Catalunya, on la població estrangera representa entre un trenta i un quaranta per cent. Mentre que en la resta de sectors la població amb lloc d'origen estranger, representa encara uns percentatges molt baixos, que no superen el trenta per cent.

Mapa 2 i 3 : Percentatge de població amb lloc d'origen estranger a cadascun dels sectors del municipi de Salt pels anys 2005 i 2019

En el 2019 (*mapa 3*), en alguns sectors no ha crescut el nombre de població estrangera, que coincidirien, per exemple, amb la part vella de la ciutat (Barri Vell Oest) i la part industrial i comercial de la ciutat (Sector Sud-Oest). En canvi, altres sectors com el Sector Centre o el Veïnat Sud, han augmentat significativament els percentatges de població amb lloc d'origen estranger.

És a dir, en conclusió es pot afirmar que tot i que hi ha hagut un creixement força significatiu en tot el municipi, ha estat especialment en els sectors Centre, Plaça Catalunya, Parc de la Massana i Veïnat Sud, on hem observat el nombre més gran d'immigrants, que també són els que tenen més població. Però no només trobem una concentració de població per sectors, sinó que també segons un estudi que es va realitzar el 2008, per part les entitats d'Accem, Creu Roja, Càritas i Mifas, en aquells moments el municipi constava d'una concentració per països, on la població africana es concentrava en la Plaça de la Llibertat situada al Sector Centre, la població Magribí en el Pla de Salt (situat a

la zona sud-oest i sud del municipi) i la zona de la Plaça Pau Casals (situada al sector Monar)...²⁶

ii) Nacionalitat

La nacionalitat és definida a l'IDESCAT com:

“Per nacionalitat s’entén la ciutadania legal de cada persona. Un ciutadà és una persona que té la nacionalitat legal del país en què resideix i un estranger és una persona que no és nacional d’aquest país. El país de nacionalitat d’una persona no coincideix necessàriament amb el del seu lloc de naixement.”²⁷

En Espanya, els individus procedents de països iberoamericans (en els que l'espanyol o el portuguès són les llengües oficials), d'Andorra, Filipines, Guinea Equatorial o Portugal no han de renunciar a la seva nacionalitat, i per tant, poden tindre dues nacionalitats al mateix temps²⁸.

Salt és un municipi amb una gran complexitat respecte a la nacionalitat, ja que, el 2014 trobàvem aproximadament vuitanta nacionalitats diferents en un territori amb una densitat de població molt gran.

A continuació, per analitzar la nacionalitat del municipi de Salt, a partir d'un gràfic (dels anys 2000, 2005, 2010, 2015 i 2019) s'observarà l'evolució que hi ha hagut pel que fa a aquest indicador segons: continents, la Unió Europea i Espanya. En general, la nacionalitat espanyola, ha tingut un abrupte descens, passant de l'any 2000 amb un 93,8 %, al 2019 amb un 60,96 %. Per això,

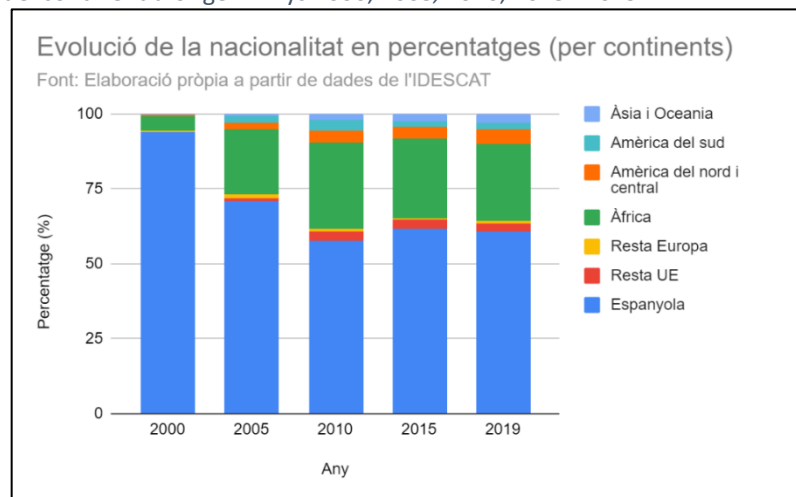
²⁶ Vilà, D. (2009). La població immigrada s'ha multiplicat per deu a Salt i s'ha triplicat a Girona des del 2000. El Punt Avui. Recuperat de: <http://www.elpuntavui.cat/article/-/5-societat/89273-la-poblacio-immigrada-sha-multiplicat-per-deu-a-salt-i-sha-triplicat-a-girona-des-del-2000.html>

²⁷ Idescat (n.d.). Població estrangera. Metodologia. Recuperat de: <https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?m=m>

²⁸ Ministerio de Justicia. (2015). Tener la doble nacionalidad. Recuperat de: <https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/nacionalidad/nacionalidad/tener-doble-nacionalidad>

trobem un augment del 32,9 % de la població amb nacionalitat estrangera durant aquests dinou anys. La més destacable, és l'evolució del conjunt de nacionalitats d'origen africà al ser la que ha anat ocupant un percentatge cada cop més elevat, amb un 5,19 % el 2000 i un 25,8 % el 2019 (que es relaciona amb la primera ocupació que tenia el Marroc amb relació al lloc d'origen en l'apartat anterior). La resta de nacionalitats estrangeres han passat de significar menys d'un 1 % l'any 2000, a situar-se només entre un 2 i un 5 % l'any 2019. I l'única que s'ha mantingut quasi idèntica, ha sigut la nacionalitat de la resta d'Europa que només representa un 0,58 % en el 2019.

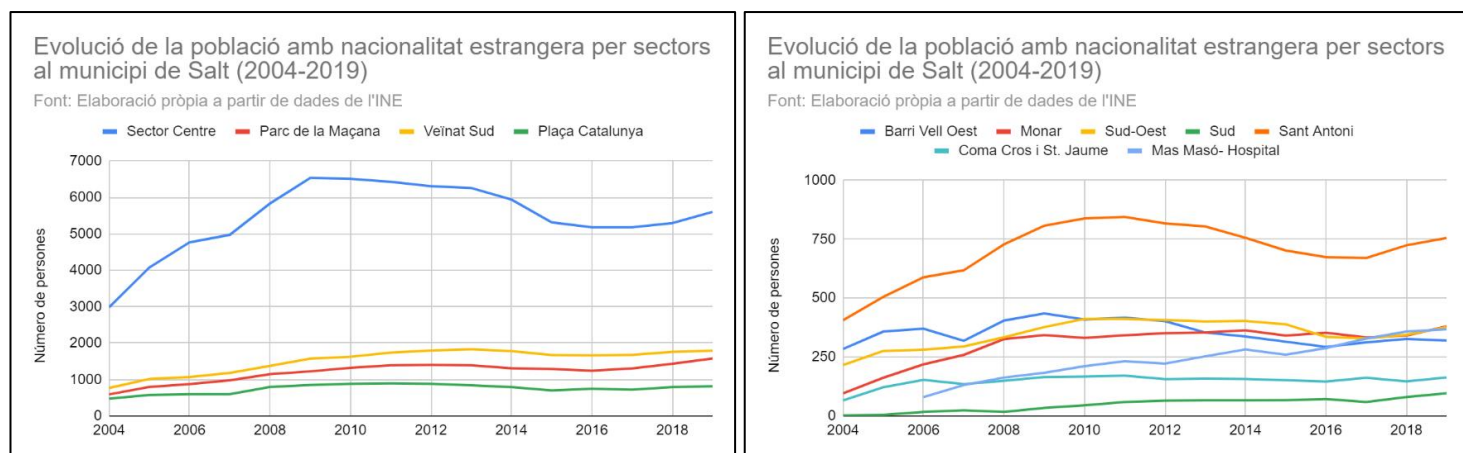
Gràfic 21: Evolució de la nacionalitat del municipi (per continents) en funció del continent d'origen. Anys 2000, 2005, 2010, 2015 i 2019

A continuació s'analitzarà la nacionalitat estrangera però amb més detall, a través de l'evolució dels sectors de Salt durant quinze anys (2004-2019).

En el primer gràfic (*gràfic 22*), s'observa l'evolució dels quatre sectors amb més població del municipi. El que més destaca, és l'evolució del sector Centre, que del 2004 al 2009 té un continu augment de població amb nacionalitat estrangera, que suposa un augment de 3553 persones. En canvi, els sectors Parc de la Maçana, Veïnat Sud i Plaça Catalunya, tot i augmentar de població, se situen als voltants de les 1000 persones, i no tenen una creixuda tan sobtada ni significativa. Tot i que això és lògic, en tenir menys població per sector comparat amb el Sector Centre.

Gràfic 22 i 23 : Evolució de la població amb nacionalitat estrangera per sectors al municipi de Salt (2004-2019)

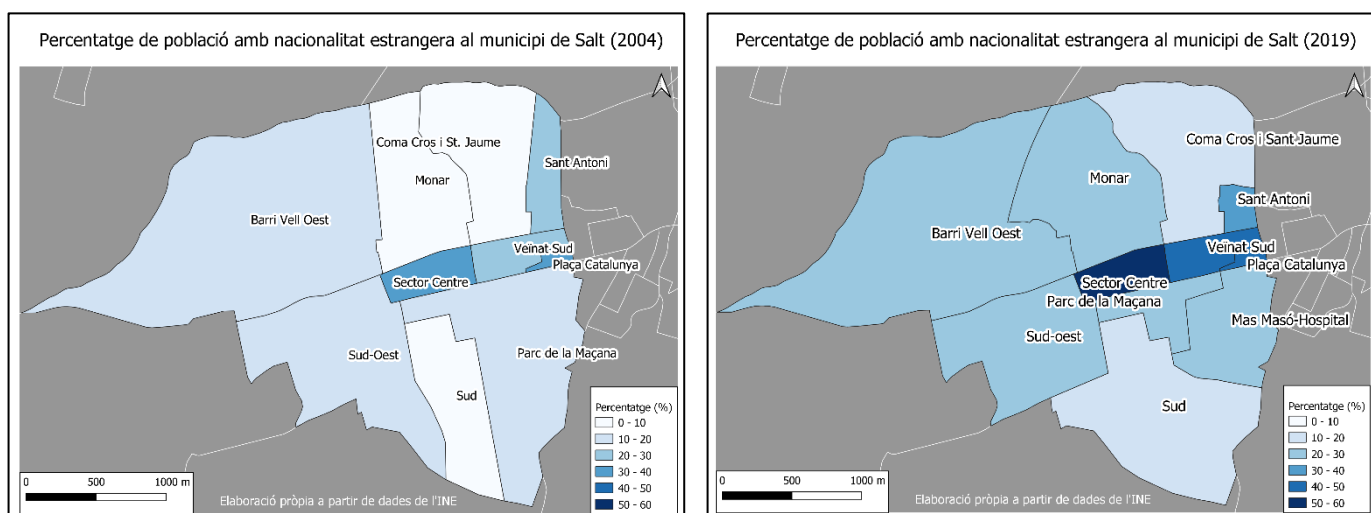
L'altre gràfic (*gràfic 23*) mostra la resta de sectors, on destaca el nombre i l'evolució de les persones amb nacionalitat estrangera al sector Sant Antoni, en trobar un augment pronunciat des del 2004 al 2009, tot i que després descendeix lleument fins al 2017.

Ara, s'analitzarà el percentatge de població amb nacionalitat estrangera que hi havia a cada sector l'any 2004 i 2019.

En el 2004 (*mapa 4*), la població amb nacionalitat estrangera, en més de la meitat dels sectors només suposava menys d'un 20 % en cadascuna d'elles, com per exemple al Barri Vell-Oest o el sector Sud-Oest. Els percentatges més elevats, se situaven al sector Centre i Plaça Catalunya, amb valors entre trenta i quaranta per cent.

En el 2019 (*mapa 5*), trobem com tots els sectors han augmentat el percentatge que suposa la població amb nacionalitat estrangera, especialment al sector Centre on ja representa el 54,94 %.

Mapa 4 i 5: Percentatge de població amb nacionalitat estrangera a cadascun dels sectors del municipi de Salt pels anys 2004 i

És a dir, en conclusió, la nacionalitat al municipi ha canviat completament, amb quasi tota la població del municipi tenint una nacionalitat del país, a una nacionalitat estrangera cada cop més nombrosa entre els habitants, que progressivament amb el temps podria arribar a superar a la local. Però no totes les nacionalitats estrangeres han evolucionat de la mateixa forma, sinó que algunes, com les d'àmbit geogràfic africà, han dominat en nombre sobre altres, com la resta d'Europa, que són quasi nul·les.

I pel que fa a la nacionalitat per sectors, la dinàmica que segueixen el Sector Centre i Sant Antoni és força similar pel que fa als augments i pèrdues de població estrangera que tenen. I la resta de sectors tenen lleus crescudes, tot i que no són molt pronunciades, segurament, pel nombre inferior de població que aglutinen.

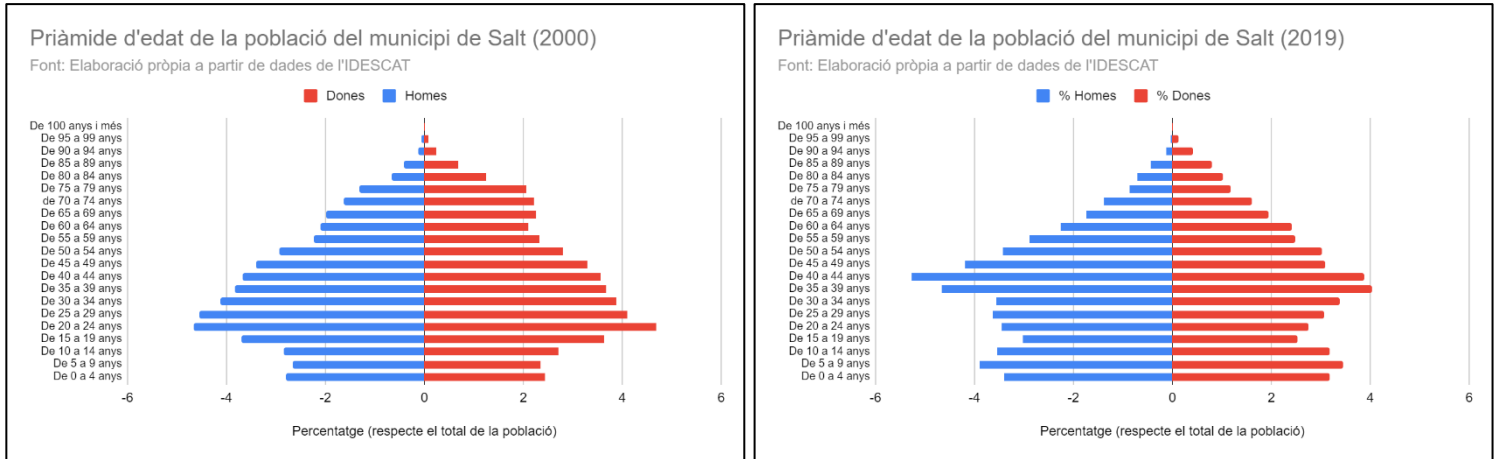
e) Estructura de la població per sexe i edat

i) Piràmides de sexe i edat

Les piràmides per sexe i edat mostraran molt bé la població que trobem a cada franja d'edat i com es distribueixen segons el sexe (home/dona). S'han realitzat les piràmides d'edat pels anys 2000 i 2019, per veure l'evolució que hi ha hagut. A més, també es realitzaran piràmides d'edat de la població estrangera per

veure amb més claredat en quines franges d'edat se situen i quin nombre d'homes i dones representa.

Piràmides 1 i 2: Piràmides de sexe i edat de la població del municipi de Salt de l'any 2000 i 2019

Si observem l'anterior gràfic de l'any 2000 (*piràmide 1*), el municipi de Salt presentava una piràmide d'edat en forma regressiva, és a dir, una població envellida, que no creix, amb una natalitat molt baixa i una elevada esperança de vida. Trobem el gruix de població més gran a la franja dels 30-34 anys amb 3.402 habitants (que representa el 15,4% de la població total del municipi) i la més poc nombrosa la de més de 85 anys amb 480 habitants (que representa el 2,1% del total). Per tant, la població en edat de treballar és la que aglutina més població, tot i que, també trobem important la franja d'edat més jove, de 0 a 4 anys, amb 2.533 habitants (l'11,5% del total de població).

Però si observem la piràmide d'edat de l'any 2019 (*piràmide 2*), trobem una piràmide més ampla per la base, tot i que el gruix més gran de població se situa en la franja dels 40-44 anys amb 2.866 habitants (que representa 9,1% del total de població).

Respecte a la distribució de població per sexe, es pot observar com el 2019 ha augmentat especialment els homes en la franja d'edat dels 40-44 anys i com en les edats més avançades el nombre de dones continua sent major que el nombre d'homes.

Per tant, el municipi presenta una evolució positiva de població, especialment pel que fa al nombre d'infants, que ha fet equilibrar lleument la piràmide d'edat que

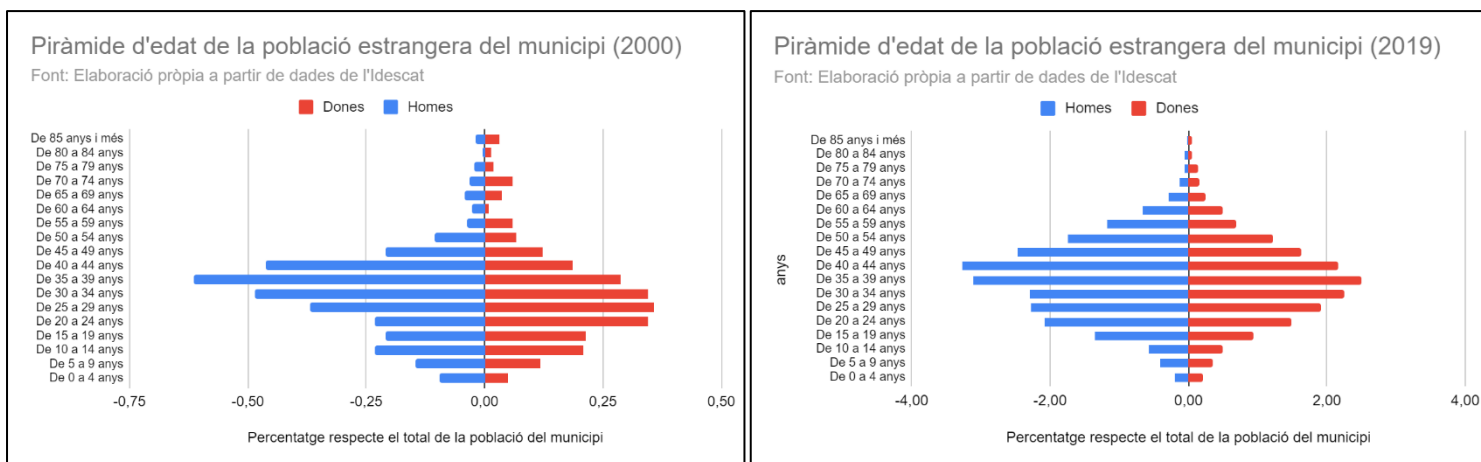
estava molt més descompensada en el 2000. També és important, que es manté el nombre més gran de la població en edats de treballar, i que és cabdal pel benestar econòmic de qualsevol municipi.

A continuació es mostren les piràmides de sexe i edat de només la població estrangera pels anys 2000 i 2019 (*piràmides 3 i 4*). L'any 2000 trobem el gruix més gran d'estrangers a la franja d'edat dels 35-39 amb 198 habitants. I respecte a les edats més avançades i els infants trobem unes xifres que no superen els 50 habitants, segurament pel fet que l'any 2000 va ser un gran moment d'arribada pel que fa al nombre d'immigrants i varen venir sobretot joves que encara no tenien fills.

Si les comparem es pot observar com el percentatge de població estrangera ha augmentat més del doble en les franges d'edat centrals de la piràmide, que corresponen a una part de la població jove i a bona part de la població adulta. L'any 2019, la base de la piràmide s'ha fet més ample, amb valors que superen els 1.000 habitants, tot i que potser no reflecteix el 100 per cent dels infants estrangers, ja que gran part dels immigrants ja han tingut la seva descendència nascuda a aquí. Per això no trobem inclosa en aquesta piràmide la població jove que serien els fills dels pares i mares estrangers. Per tant, aquesta piràmide no reflecteix del tot el que interessa de l'estudi.

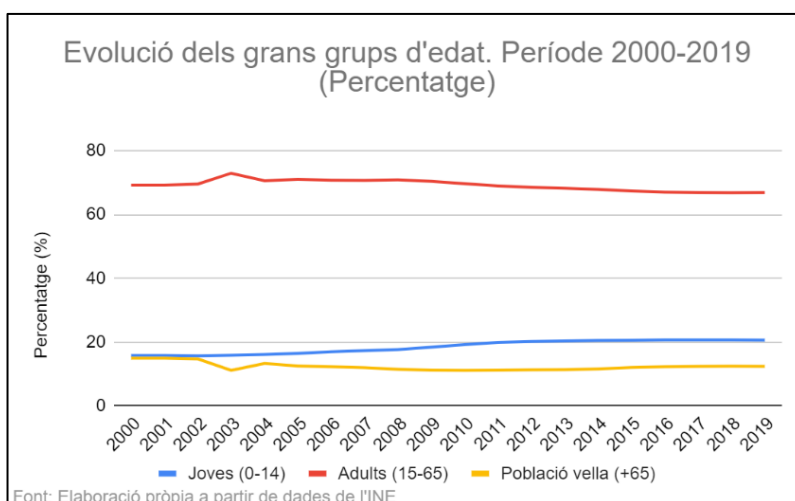
Quant a la proporció de la població per sexe, s'observa amb claredat com el nombre d'homes ha estat més abundant l'any 2000 (*piràmide 3*), amb 6.935 homes i 5.327 dones. Mentre que el 2019 (*piràmide 4*) s'ha anat equilibrant força el nombre d'homes i dones, però tot i això, en alguns casos del centre de la piràmide encara és més abundant els homes que hi ha, en franges d'edat com dels 40 als 44 on hi ha 1.024 homes i 678 dones. A les franges d'edat més avançades hi ha hagut un canvi, d'una proporció d'homes i dones força similars l'any 2000 (al voltant dels 10 habitants dels 50 anys en endavant), a un lleu augment de la població femenina, i un descens molt accentuat de la masculina l'any 2019.

Piràmides 3 i 4: Piràmides per sexe i edat de la població estrangera del municipi de Salt de l'any 2000 i 2019

ii) Percentatge de població per grans grups d'edat

A continuació, per complementar els resultats obtinguts en les anteriors piràmides d'edat s'observarà l'evolució de la població del municipi de Salt per grans grups d'edat. En el següent gràfic (*gràfic 24*) destaca clarament la desproporció que hi ha entre el gran gruix de població adulta, i els joves i població vella que hi ha. Però sí que és cert que hi ha hagut una lleu caiguda de població adulta d'un 2,27 % i de la població vella d'un 2,59 %. L'únic percentatge que ha augmentat, però sense ser molt significatiu, ha estat la població jove, amb un 4,86 % positiu. Per tant, es pot afirmar que els grups d'edat s'han mantingut força similars en aquest període de dinou anys.

Gràfic 24: Evolució dels grans grups d'edat de la població del municipi de Salt. Període 2000-2019 (percentatge)

A continuació, les mateixes dades però en nombres absoluts, permeten veure amb claredat el gran gruix de població en edat adulta. Mentre aquest grup ha aglutinat entre 15.000 i 22.000 dels habitants, els joves han augmentat lleument, dels voltants dels 3.000 a principis de segle, als voltants del 6.000 des del 2011. En canvi, la població de més avançada edat, s'ha mantingut molt estable amb valors sempre propers als 3.000.

Taules 7 i 8: Evolució de la població per grans grups d'edat (2000-2019)

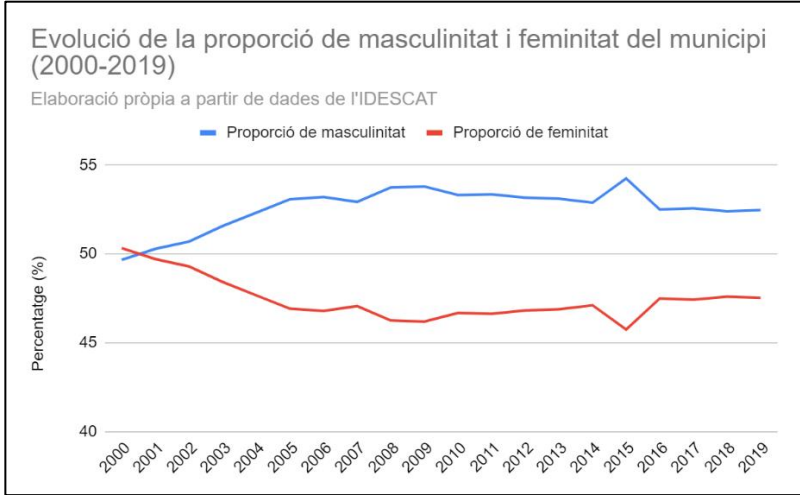
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-14	3.477 (15,79%)	3.551 (15,8%)	3.643 (15,69%)	3.894 (15,88%)	4.165 (16,02%)	4.498 (16,43%)	4.754 (16,96%)	4.785 (17,29%)	5.074 (17,64%)	5.519 (18,4%)
15-64	15.243 (69,23%)	15.557 (69,22%)	16.156 (69,59%)	17.154 (69,97%)	18.299 (70,61%)	19.461 (71,1%)	19.831 (70,78%)	19.575 (70,73%)	20.401 (70,92%)	21.128 (70,46%)
+65	3.297 (14,97%)	3.364 (14,96%)	3.415 (14,71%)	3.465 (14,13%)	3.448 (13,3%)	3.411 (12,46%)	3.432 (12,24%)	3.313 (11,97%)	3.288 (11,43%)	3.338 (11,13%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0-14	5.817 (19,19%)	6.036 (19,86%)	6.079 (20,16%)	6.161 (20,36%)	6.169 (20,49%)	6.036 (20,57%)	6.087 (20,7%)	6.178 (20,7%)	6.340 (20,7%)	6.477 (20,65%)
15-64	21.123 (69,7%)	20.964 (68,98%)	20.667 (68,55%)	20.651 (68,29%)	20.446 (67,93%)	19.781 (67,42%)	19.720 (67,07%)	19.970 (66,94%)	20.478 (66,88%)	21.002 (66,97%)
+65	3.364 (11,1%)	3.389 (11,15%)	3.400 (11,27%)	3.435 (11,35%)	3.488 (11,58%)	3.525 (12,01%)	3.597 (12,23%)	3.688 (12,36%)	3.804 (12,42%)	3.883 (12,38%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT. *Observacions: entre parèntesis nombres relatius (percentatge)

iii) Proporció de masculinitat i feminitat

El següent gràfic (*gràfic 25*) mostra l'evolució de la població del municipi de Salt durant els darrers dinou anys, on de l'any 2000 al 2001 hi va haver un canvi de tendència, on la proporció de masculinitat va començar a superar la de la feminitat. A partir d'aquí, el creixement d'homes ha estat continu, amb només una lleu caiguda el 2003, que ràpidament va remuntar de nou amb un pic màxim l'any 2015 amb un 54,25%. Per tant, tot i el nombre més gran d'homes que hi ha en comparació al de dones en aquesta evolució, la diferència no està molt accentuada, ja que, els valors se situen a prop del 50 %.

Gràfic 25: Evolució de la proporció de masculinitat i feminitat del municipi de Salt (2000-2019)

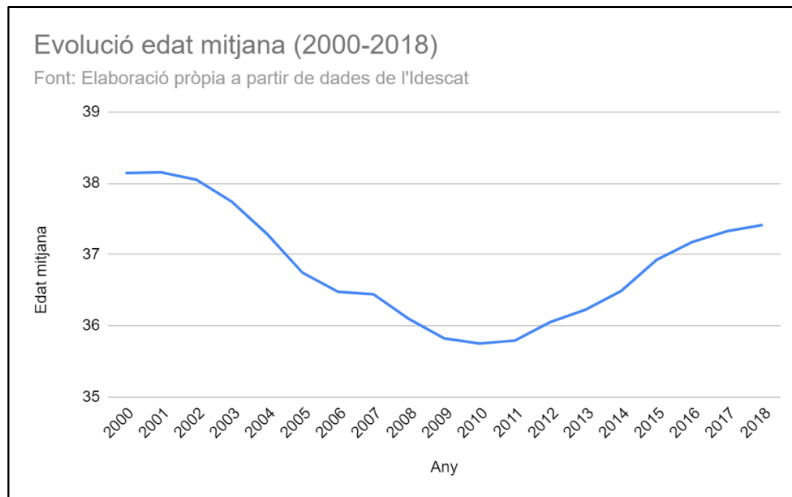
f) Edat mitjana de la població

L'edat mitjana és un indicador que permet distribuir per edats la població, a partir d'un únic número. Per obtenir aquest indicador s'ha utilitzat la següent fórmula, any a any, i afegint un 0,5 a cadascú, ja que, si no els resultats podrien estar distorsionats, pel fet que les persones complim els anys en diferents moments de l'any:

$$Edat\ mitjana = \frac{(0,5 \cdot habs) + (1,5 \cdot habs) + (n \cdot habs)}{Població\ total}$$

*habs= habitants

En el següent gràfic (*gràfic 26*) es mostra l'evolució d'aquesta edat mitjana del període del 2000 al 2018. El que succeeix és que es passa dels trenta-vuit anys, a una lleu baixada, al voltant dels trenta-sis anys, on a partir del 2011 comença a remuntar de nou, sobrepassant els trenta-set anys. És a dir, els canvis que succeeixen en aquest indicador són molt poc significatius, ja que, no hi ha hagut ni un rejuveniment ni un envelliment demogràfic al municipi, s'ha mantingut de forma constant durant divuit anys. En aquest sentit, els efectes de la immigració són mínims, segurament pel fet que tot i haver hagut continues arribades d'immigrants, no han estat moviments massius de població, i fa que no es pugui reflectir en aquest indicador.

Gràfic 26: Evolució edat mitjana del municipi de Salt (2000-2018)

g) Canvis demogràfics a destacar

Finalment, per concloure aquest apartat i prosseguir amb una altra mena de dades, es destacaran els canvis demogràfics més importants que s'han obtingut amb el càlcul i interpretació de les dades.

Per començar, com a trets generals del municipi, s'ha determinat que Salt ha tingut una evolució de la població positiva en termes percentuals del 29,79 % (9.345 habitants més), tot i que com molts municipis del país, la crisi també va fer tenir un cert decreixement. Però, tot i això, es va poder remuntar ràpidament (amb un creixement de 190 habitants del 2007 al 2008) segurament gràcies a l'arribada d'immigrants que encara continuava a partir del 2008.

Un dels factors més rellevants del municipi de Salt és el fet de tenir unes densitats de població molt elevades en aquests últims vint anys. Com s'ha vist, el creixement és continu tot i les reduïdes dimensions del territori (6,64 km²). Això suposa una gran aglomeració de població concentrada (en només 2 km² d'ús residencial), que si se li suma a la gran quantitat de moviments migratoris que aglutina el municipi, provoca com a conseqüent, tensions i conflictes socials, i una major dificultat de gestió del territori.

També destaca el municipi per les taxes vinculades a la natalitat i a la fecunditat, en tenir uns nombres elevats, que superen inclús els de la mitjana de la mateixa comunitat autònoma de Catalunya. Mentre Salt presenta uns valors de taxa general de fecunditat entre 45 i 60 ‰, Catalunya els situa entre 35 i 50 ‰. El que sí que és cert, que tot i els

valors elevats, l'índex sintètic de fecunditat que representen les mares estrangeres ha disminuït dràsticament en vint anys, passant de valors propers a vuit a dos. Però tot i això, la influència de l'onada migratòria és clara, en haver hagut un canvi en la dinàmica, on el paper més important dels dos indicadors el lideren el pes de les mares estrangeres, mentre el de les mares autòctones es redueix considerablement.

El tema dels moviments migratoris, tal com s'ha dit, també és un factor clau i significatiu per comprendre la situació del municipi. Trobem que mentre el nombre de persones autòctones s'ha reduït per les emigracions que hi ha hagut cap a la resta de Catalunya o Espanya, també hi ha hagut un creixement de l'arribada d'immigrants al municipi.

Quan s'ha analitzat la població estrangera per lloc d'origen i nacionalitat s'han observat resultats força similars i significatius per a l'estudi. Segons el lloc d'origen, hi ha hagut una clara disminució important de la població catalana i un augment de la població estrangera, especialment pel que fa a la població procedent del Marroc. En la nacionalitat també s'ha vist aquesta dinàmica, on a més, tot i les vuitanta nacionalitats diferents que hi ha al municipi, la majoria provenen d'un sol continent, l'Àfrica.

Quant als sectors/topònims, s'ha vist com el Sector Centre aglutina la major part dels immigrants del municipi (respecte al total de la població del municipi i la total estrangera), seguit dels sectors Plaça Catalunya, Parc de la Massana i Veïnat Sud, on també el nombre és important, tot i que en menor mesura. Però, en general, hi ha hagut un creixement del nombre de nous nadius a tots els sectors però, tot i això, s'observa una concentració en determinats sectors i d'aquests també, suposadament, hi ha una distribució i concentració per països.

Pel que fa a l'estructura de la població per sexe i edat, les piràmides analitzades, han destacat l'important pes dels immigrants en les franges d'edat de treballar i com a conseqüent el gran gruix de població que suposen els adults (15-65 anys) respecte als grans grups d'edat. Però el nombre d'infants immigrants no s'ha reflectit com s'esperava, en haver nascut molts dels fills dels immigrants aquí, i com a conseqüent obtenir la nacionalitat espanyola, fent que no s'incloguessin en les dades per elaborar la piràmide d'edat per lloc d'origen estranger.

Finalment, cal afirmar que hi ha indicadors on s'ha vist amb claredat la influència de les migracions, però en altres no ha succeït el mateix. Aquest és el cas de l'edat mitjana de

la població i l'edat mitjana de la maternitat que han presentat uns resultats que concorden amb valors dels països desenvolupats.

7. Estructura de la ciutat

En aquest apartat ens centrarem més en l'estructura de la ciutat de Salt, definint ven bé com són els sectors que s'han elaborat i quina correlació tenen amb els barris del municipi. A més, també analitzarem dades sobre els habitatges i la renda des d'una òptica poblacional.

El municipi de Salt té una configuració urbana lligada a l'arribada de nous habitants²⁹ (per les onades migratòries), com per exemple, el Sector Centre, que es va construir per acollir l'arribada d'immigrants procedents d'Andalusia i Extremadura als anys seixanta i setanta. O el barri de Sant Antoni, que va sorgir per la necessitat d'acollir els treballadors de les antigues fàbriques tèxtils.

Pel que fa a la crisi econòmica de l'any 2008, també hi ha impactat molt amb un nombre de desnonaments molt important, especialment entre la població immigrant; i que, per exemple, el 2013, 4.000 famílies depenguin del Centre de Distribució d'aliments, entre altres qüestions³⁰.

Salt també ha experimentat molts de projectes per tal de millorar els habitatges i l'espai públic del municipi, però molts d'ells només han estat plantejats no executats. Com per exemple, el 2004 amb el projecte Salt 70 per millorar les zones del Veïnat, Plaça Catalunya i Sector Centre. O el Projecte de 2010, per la transformació urbana del centre amb 600 enderrocs d'habitatges i 1200 rehabilitacions de pisos. Però aquest últim va generar molta polèmica, ja que, els habitants tenien por de perdre el seu habitatge, ja que, no se'ls havia informat bé sobre el projecte i entre protestes i amb el temps, va quedar en el no-res³¹.

²⁹ Cruz, H. (2014). *Salt: autogestió ciutadana davant la crisi | Barris i Crisi*. Recuperat l'abril de 2020 de: <https://barrisicrisi.wordpress.com/2014/02/24/salt-autogestio-ciutadana-davant-la-crisi/#more-426>

³⁰ Bernat, I. (2013). *Desahucios en Salt: una cartografia del poder*. Universitat de Girona. Recuperat de: <http://www2.ual.es/urbs/index.php/urbs/article/view/bernat>

³¹ Mòdol, J. R. (2010). *Transformació urbana del centre de Salt*. Territori: Observatori de Projectes i Debats Territorials de Catalunya. Recuperat de: http://territori.scot.cat/cat/notices/2010/10/transformacio_urbana_del_centre_de_salt_2741.php

a) Correlació Barris i sectors /topònims

En aquest apartat es definiran els topònims/sectors que es van elaborar a partir de les seccions censals. S'establirà quina és la seva situació geogràfica, característiques (comerç, equipaments...) i quins barris aglutinen.

-Sector Sud-oest: Aquest sector coincideix amb la secció censal 1715501008, que aglutina tres barris molt diferents però s'analitzen conjuntament, ja que, només és pràcticament un barri el que conté moltes llars de la població (Barri dels Escriptors). Com el nom del sector indica, ens situem al sud-oest del municipi amb contacte amb el municipi de Bescanó, concretament amb la zona de Montfullà (petita zona residencial), on la població d'origen estranger no supera el 30% del total d'aquest sector en els darrers anys. Si ens centrem en cadascun dels barris:

- Barri dels Escriptors: Petita zona residencial del municipi de Salt, situada entre el carrer Major i el passeig dels Països Catalans, dues de les vies principals de la ciutat. Caracteritzada sobretot per blocs de pisos i cases unifamiliars, amb alguns carrers amples i d'altres d'estrets. També algun negoci local com una fusteria, una pastisseria, etc.

Imatge 3: Fotografia del barri dels Escriptors al costat del Passeig dels Països Catalans

Font: Street View de Google Maps

- Barri de Torre Mirona: Situat al límit oest del municipi de Salt amb contacte amb Bescanó i separat del continu urbà per l'autopista AP-7, és el sector industrial de diferents empreses com MS Metalsystem SL, AETECH (Aplicacions Elèctriques SA), GasGas Factory, etc. Com a serveis també

trobem algun petit restaurant, la gasolinera i la Sala Mirona, com a oci (situada a la dreta de la següent *Imatge 4*). És una sala de concerts i espectacles, sent “l’espai de referència de la música popular a les comarques gironines i en la sala de concerts de l’àrea urbana de Girona”³².

Imatge 4: Fotografia del Barri de Torre Mirona (Sala Mirona a la dreta) de Salt

Font: Street View de Google Maps

- **Barri del Pla:** Situat al sud d’aquest sector, hi trobem a la part més meridional, el Camí dels Carlins, on se situa el Centre Comercial Espai Gironès des del 2005, que juntament amb altres negocis, constitueixen un gran complex comercial i d’oci. Per això, és una de les zones que més ha crescut en els últims anys amb el paper important del sector terciari. També, com a equipaments, hi trobem el cementiri i el tanatori municipal, el CAP 2 de Salt, la Comissaria de la Policia Local-Mossos d’Esquadra, dues escoles i un institut Municipal, el Pavelló Municipal d’Esports de Salt i el Camp de Futbol.

En aquest barri, tal com es pot veure en la següent imatge, només trobem que hi viuen una reduïda població en un conjunt de blocs de pisos concentrats entre el carrer del Pla de Salt i el Passeig de Marquès de Camps, just al costat de negocis com el Viena o el Conforama. A més, alguns d’aquests edificis encara estan en construcció des de fa temps. Pel que fa als carrers, trobem que les voreres i les carreteres són majoritàriament amples.

³² Sala La Mirona. INFO. Salt (Girona). Recuperat de: <https://lamirona.cat/info/>

Per tant, no és una zona molt residencial, tot i que si molt transitada, per la zona comercial i l'accés a l'autopista AP-7.

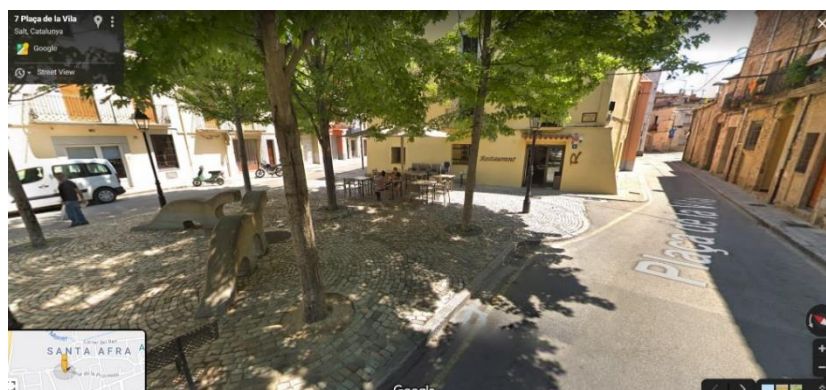
Imatge 5: Fotografia en 3D de la zona comercial i residencial del barri del Pla de Salt

Font: Google Earth

-**Sector Barri Vell Oest**: Situat al nord-oest del municipi, aquest sector aglutina la zona oest del **Barri Vell**, que limita el sud amb el Carrer Major i el nord amb una gran extensió de terreny no urbanitzable, que correspon a les Deveses de Salt, que és un espai protegit pel seu alt valor naturalístic. A més, hi trobem la Sèquia Monar i l'AP-7, que separen d'est a oest i de nord a sud (respectivament), la zona residencial i les Deveses. Aquí hi trobem carrers estrets i els habitatges més antics del municipi, amb poca presència de població estrangera (menys del 30% el 2019). A la Plaça de la Vila o de les Llúdrigues s'hi situen alguns serveis i equipament com l'Església de Sant Cugat, l'Escola Municipal de Belles Arts de Salt o el restaurant El Petit Racó de Salt i, tal com mostra la següent imatge, les escultures de les Llúdrigues que "*Simbolitza el record dels saltencs a les llúdrigues del Ter, ara desaparegudes*"³³. A més, també hi situa l'antiga fàbrica tèxtil Gassol i alguns blocs de pisos que van estar utilitzats per la gent que hi treballava.

Imatge 6: Fotografia de la Plaça de la Vila de Salt

Font: Street View de Google Maps

³³ Tot Salt (2016). *Les Llúdrigues de Salt*. Recuperat de: <https://totsalt.cat/les-lludrigues-de-salt/>

-Sector Monar: L'altra part del Barri Vell el situem en aquest sector amb cases unifamiliars, blocs de pisos i carrers estrets, on també discorre la sèquia Monar i el Parc Monar, del que li ve el nom. Es troba entre el carrer Major i la sèquia que separa el nucli urbà de les Deveses de Salt d'est a oest. Aquí, també hi trobem l'Escola Bressol el Lledoner, el col·legi La Farga i el Col·legi Pompeu Fabra de Salt.

Imatge 7: Fotografia del Carrer Ausiàs March del sector Monar (situat al costat del Parc Monar) de Salt

Font: Street View de Google Maps

També hi trobem al carrer Sant Dionís, la Farga de Salt, que era una “Farga d'aram instal·lada a l'antiga torre de Santdionís” al costat d'un salt d'aigua, propietat de la familiar Sitjar el 1560. “Es tracta d'una torre de defensa quadrangular que té tres pisos d'alçària”, que va ser construïda pel control del camí, la protecció de diversos molins i dels que habitaven al voltant, amb la funció “més coercitiva que de defensa activa”. Del, 1781 al 1857 va tenir la funció de farga d'aram “que tenia una forma especial d'injecció d'aire al forn que millorava el producte obtingut.”, i actualment amb un bon estat de conservació és un habitatge particular.³⁴

Imatge 8: Farga de Salt en el carrer Sant Dionís

Font: <https://www.consorcidelter.cat/el-territori-del-ter/rutes/ruta-del-patrimoni-cultural-fluvial/instal·lacions/farga-de-salt>

³⁴ Consorci del Ter (n.d.). Farga de Salt. Recuperat de: <https://www.consorcidelter.cat/el-territori-del-ter/rutes/ruta-del-patrimoni-cultural-fluvial/instal·lacions/farga-de-salt>

-Parc de la Maçana: Situat a una zona força cèntrica del municipi, aglutinant una part important de la població immigrant (entre un 30-40% en els darrers deu anys) representa una petita zona del Barri de Mas Masó-Hospital i gran part del barri de la Maçana:

- **Barri de la Maçana:** Situat al sud del conjunt de barris de Salt, entre el Passeig dels Països Catalans al nord i l'Avinguda de la Pau al sud, aglutinant una de les zones més residencials del municipi, amb molts blocs de pisos de recent construcció, però també amb pisos no tan moderns. A més, és un barri força familiar, on hi trobem diversos parcs per l'esbarjo dels més petits.

Imatge 9: Fotografia del Carrer del President Francesc Masià en el barri de la Maçana de Salt

Font: Street View de Google Maps

-Sector Sud: Aquest sector es caracteritza per cases familiars, i una poca presència de població d'origen estranger (menys del 20% el 2019, respecte al total de població d'aquest sector). Una part del sector se situa al barri de la Maçana, que inclou l'Escola Pública Silvestre Santaló, l'Escola les Deveses (a l'esquerra de la següent imatge) i l'Institut Salvador Espriu; i a la resta del territori hi trobem sòl urbanitzable i el pas de la carretera c-65, per on accedim a l'AP-7. També hi ha el Sector Margesa (industrial) situat a l'extrem sud del municipi i aïllat de la resta de Salt per la riera Marroc.

Imatge 10: Fotografia de l'Avinguda de la Pau del sector Sud de Salt

Font: Street View de Google Maps

Mapa 7: Mapa del sector Margesa (color blau).

Font: Plànol interactiu de l'Ajuntament de Salt.

-Sector Centre: Aquest sector coincideix amb el Barri del Sector Centre. La majoria de la població està concentrada en aquest sector. A més, també hi trobem les seccions censals amb un major nombre de població d'origen estranger (més d'un 50% de la població total del sector). Aquesta zona aglutina molts de blocs de pisos i la majoria dels negocis pertanyen a població estrangera, on trobem locutoris, bars, locals de menjar ràpid, etc. Alguns carrers són una mica estrets i els principals, més amples i nombrosos pel que fa a negocis i població són el Carrer d'Àngel Guimerà, Doctor Ferran, Francesc Masià i Torres i Bages.

Imatge 11: Fotografia del carrer Àngel Guimerà i la Plaça dels Colors del sector Centre de Salt

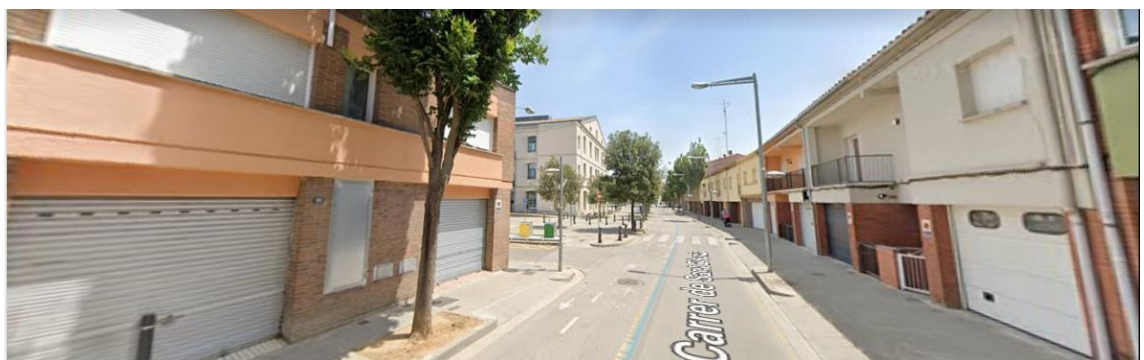

Font: Street View de Google Maps

A continuació es definiran quatre sectors, que tots junts conformen el **barri del Veïnat** però que per les diferències clares entre ells (respecte a les dades demogràfiques), s'han dividit per poder veure les diferents dinàmiques que segueixen:

-Coma-Cros i Sant Jaume: Se situa al nord-oest del barri del Veïnat, limitant amb les hortes de Salt pel nord. En aquest sector s'inclouen els equipaments de l'antiga fàbrica Coma Cros (que ja s'han citat en l'apartat 5.b.ii) i l'església de Sant Jaume. A més, hi trobem un seguit de petites cases familiars i algun bloc de pisos.

Imatge 12: Fotografia del Carrer de Sant Antoni i de l'edifici de la Coma-Cros (al fons de la imatge) del sector Coma-Cros i Sant Jaume

Font: Street View de Google Maps

-Sant Antoni: Situat al nord-est del barri del Veïnat amb un continu urbà amb el municipi de Girona i amb contacte amb les hortes de Salt. El nom del sector és adequat pel pas de la carretera Sant Antoni pel centre del sector. Aquest sector és especialment residencial, amb una edificació mixta i pocs negocis, amb un pes important de la població estrangera present (representa un 30-40% respecte el total de la població del sector).

Imatge 13: Fotografia del carrer Sant Antoni del sector Sant Antoni de Salt

Font: Street View de Google Maps

-Veïnat Sud: Tal com el seu nom indica, se situa al sud del barri, limitant pel nord amb el carrer Major i pel sud amb el Passeig dels Països Catalans (*imatge 14*). Hi trobem l'Ajuntament de Salt, petits negocis locals, l'oficina de Correus, l'Estació Jove de Salt (situada a la part esquerra del fons de la *imatge 14*) i, sobretot, blocs de pisos.

Imatge 14: Fotografia del Passeig dels Països Catalans al sector del Veïnat Sud de Salt

Font: Street View de Google Maps

-**Plaça Catalunya:** Situat al sud-est del barri, amb contacte directe amb Girona. Sector de petites dimensions amb una presència de continus blocs de pisos, majoritàriament de població estrangera, on trobem petits negocis locals i la Plaça Catalunya, del que li ve donat el nom.

Imatge 15: Fotografia de la Plaça Catalunya de Salt

Font: Street View de Google Maps

-**Mas Masó- Hospital:** Sector que aglutina la major part del Barri del Mas-Masó Hospital:

- Barri del Mas Masó-Hospital: Situat a l'extrem est del municipi, amb un contínuum urbà amb Girona, que fa que costi de veure la partió entre el que és Salt i el que és Girona. Gran part del terreny l'ocupa el Parc Hospitalari Martí i Julià (situat a l'esquerra de la següent *imatge 16*), però també hi trobem un conjunt de blocs de pisos i petites cases, dos col·legis i una Escola Bressol Municipal, i l'Estació Transformadora Endesa (a l'extrem sud-est del sector). A més, alguns dels blocs de pisos que hi ha són de recent o en procés de construcció, sent la zona residencial més nova.

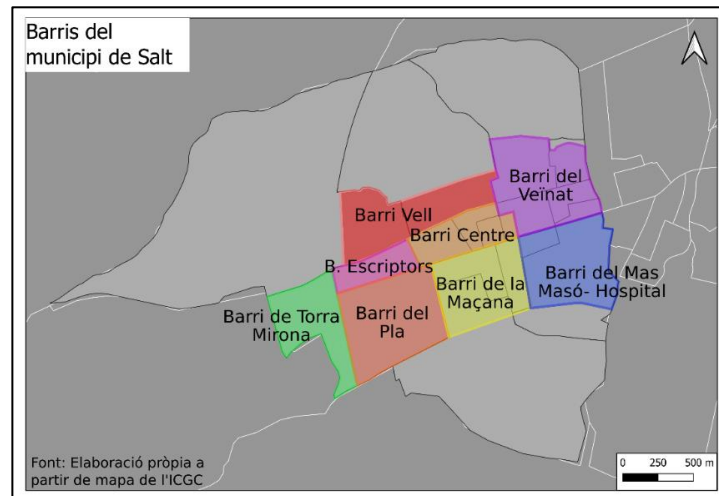
Imatge 16: Fotografia del Carrer del Dr.Castany del sector Mas Masó-Hospital de Salt

Font: Street View de Google Maps

A continuació s'inclou un mapa dels barris de Salt per entendre millor la correlació que s'ha fet entre els barris i sectors.

Mapa 8: Barris del municipi de Salt .Observacions: elaboració feta a partir del mapa de les seccions censals

b) Habitatges i llars

Aquest apartat s'ha realitzat a partir de les dades obtingudes del Cens de població i Habitatges de 2001 i 2011. Cal dir que he tingut certa limitació en les dades, a causa de que aquests censos es realitzen cada deu anys i, per tant, no he disposat de dades més recents per completar tota la sèrie que m'interessava (2000-2019).

El que es pretén analitzar l'evolució que han tingut els habitatges i llars durant el període de deu anys al municipi de Salt. La diferència entre els dos conceptes

(habitatge i llar) està en el fet que, l'habitatge fa referència a l'edifici en si on es viu, mentre que la llar és el "conjunt de persones que resideixen habitualment en el mateix habitatge".³⁵

Habitatges principals, secundaris i buits

En la següent taula (*taula 9*) s'han analitzat: el total d'habitatges, els principals secundaris i buits. Els principals fan referència als que aglutinen les llars del municipi, és a dir, és un "habitatge familiar els ocupants del qual l'utilitzen com a residència habitual". El secundari és un "habitatge destinat a ser ocupat només ocasionalment o a utilitzar-se de manera continuada i no estacional, però sense ser residència habitual". I quan parlem d'habitatge buit vol dir un "habitatge que no està ocupat, disponible per a venda o lloguer, o fins i tot abandonat"³⁶.

S'observa com en els dos anys trobem dinàmiques molt similars respecte als habitatges principals, ja que, aglutinen la major part del tipus d'habitatges de tots els sectors (entre el 78 i 91 %). En canvi, els habitatges secundaris i buits, suposen una baixa proporció respecte al total (menys del 18%). A més, trobem com disminueixen en gran quantitat d'un any a l'altre, especialment pel que fa als habitatges buits, i on el nombre més elevat el trobem al Sector Centre amb 450 el 2001 i 225 el 2011.

³⁵ Idescat (n.d.). *Anuari estadístic de Catalunya. Llars. Per tipus. Metodologia*. Recuperat de: <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=275&m=m>

³⁶ Idescat. (n.d.). *Anuari estadístic de Catalunya. Habitatges. Per tipus. Comarques i Aran, àmbits i províncies. Metodologia*. Recuperat de: <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=700&m=m>

Taula 9: Habitatges principals, secundaris i buits del municipi de Salt (2011).

Topònims/Sectors	Total Habitatges		Habitatges principals				Habitatges secundaris				Habitatges buits			
			2001		2011		2001		2011		2001		2011	
	2001	2011	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Barri Vell Oest	613	620	489	6,3	570	6,04	9	2,9	10	8	115	6,6	35	4,3
Monar	464	475	366	4,7	430	4,5	3	0,9	15	12	94	5,4	30	3,7
Sector Centre	3100	3270	2453	32	2965	31,4	192	63	55	44	450	26	225	28
Parc de la Maçana	1627	1820	1317	17,2	1690	17,9	74	24	20	16	236	13	110	13,7
Sector Sud-Oest	468	750	370	4,8	665	7,0	0	0	10	8	98	5,6	70	8,7
Sector Sud	321	250	274	3,5	235	2,4	0	0	10	8	47	2,7	0	0
Veïnat Sud	1510	1755	1085	14,1	1610	17,0	11	3,6	5	4	414	24	135	16,8
Sant Antoni	690	690	551	7,2	670	7,1	0	0	0	0	138	8	20	2,5
Coma Cros i Sant Jaume	365	375	302	3,9	345	3,6	2	0,6	0	0	59	3,4	30	3,7
Plaça Catalunya	534	655	444	5,8	620	6,5	10		0	0	73	4,2	35	4,3
Mas Masó-Hospital	0	585	0	0	465	4,9	0	0	0	0	0	0	120	15
Total Municipi de Salt (absoluts)	9694	10380	7651	-	9425	-	301	-	125	-	1724	-	800	-
Percentatge (%)	100	100	78,9		90,7		3,1		1,2		17,7		7,7	

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del cens de població i habitatges de l'INE del 2001 i 2011. Observacions "abs" significa absolut

Habitatges segons règim de tinença

Tornant a utilitzar les dades del cens de població i habitatges, s'han analitzat els habitatges segons si estan en propietat, per herència, de lloguer, cedit o amb un altre tipus de règim de tinença. En els dos anys domina la presència d'habitatges de propietat. L'única diferència està que mentre disminueixen els habitatges "per compra pagada", augmenten els habitatges "per compra amb pagaments pendants". I, especialment, en els habitatges de lloguer és on trobem el canvi més gran, ja que, en aquests deu anys trobem un augment de 1858 habitatges.

Taula 10: Habitatges segons règim de tinença (2001 i 2011).

	Habitatges en propietat, per compra, totalment pagat		Habitatges en propietat, per compra, amb pagaments pendents		Habitatges en propietat, per herència o donació		Habitatges de lloguer		Habitatges cedits gratis o a baix preu		Habitatges en un altre tipus de règim de tinença	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
2001	195	33,91	235	40,87	50	8,70	30	5,22	0	0	65	11,30
2011	115	26,74	125	29,07	45	10,47	135	31,40	0	0	10	2,33

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de població i habitatges del 2001 i 2011. Observacions: "abs." significa absoluts i "%" percentatge.

En la següent taula (*taula 11*), s'analitzaran les mateixes dades però segregades per sectors, tot i que només del 2011, ja que, no hi eren aquestes dades pel 2001.

Taula 11: Nombre d'habitatges segons règim de tinença per sectors (2011)

Topònims/ Sectors	Habitatges en propietat, per compra, totalment pagat		Habitatges en propietat, per compra, amb pagaments pendents		Habitatges en propietat, per herència o donació		Habitatges de lloguer		Habitatges cedits gratis o a baix preu		Habitatges en un altre tipus de règim de tinença	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Barri Vell Oest	195	33,91	235	40,87	50	8,70	30	5,22	0	0	65	11,30
Monar	115	26,74	125	29,07	45	10,47	135	31,40	0	0	10	2,33
Sector Centre	745	25,51	1050	35,96	20	0,68	1060	36,30	0	0	45	1,54
Parc de la Maçana	385	29,96	900	70,04	0	0	0	0	0	0	0	0
Sector Sud-Oest	160	23,88	365	54,48	20	2,99	95	14,18	15	2,24	15	2,24
Sector Sud	145	64,44	80	35,56	0	0	0	0	0	0	0	0
Veïnat Sud	435	27,02	460	28,57	65	4,04	580	36,02	10	0,62	60	3,73
Sant Antoni	205	30,83	335	50,38	10	1,50	70	10,53	15	2,26	30	4,51
Coma Cros i Sant Jaume	135	62,79	80	37,21	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Plaça Catalunya	115	18,70	330	53,66	10	1,63	135	21,95	0	0	25	4,07
Mas Masó-Hospital	335	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de població i habitatges del 2011. Observacions "abs" significa absolut

En bona part dels sectors del municipi (com ja s'ha comentat) predominen els habitatges en propietat per compra amb pagaments pendents. Però també trobem

que en els sectors Centre, Monar i Veïnat Sud, sobretot hi predominen els habitatges de lloguer que coincideix amb les zones que més aglutina població d'origen estranger. També, al mateix temps es veu una relació entre els sectors amb menys presència de població d'origen estranger i els habitatges en propietat, com per exemple, el sector Mas Masó-Hospital.

Llars amb estrangers

A continuació s'analitzaran dades referents a les llars del municipi segons la presència d'estrangers. En el 2011, de les 10276 llars que hi havia, gran part d'elles estaven ocupades per població autòctona (un 62,52 %), mentre que les llars amb estrangers suposaven un pes menor sobre el total de llars. A més, la major part d'aquestes llars, un 68,78 %, només hi conviuen tots estrangers, i les llars mixtes (amb població estrangera i autòctona), només suposa un 31,21 %.

Taula 12: Nombre de llars segons la presència o absència d'estrangers (2011)

Any	Tots estrangers (inclou unipersonals)	Algun estranger (no inclou unipersonals)	Llars d'estrangers	Llars sense estrangers	Total llars
2011	2649	1202	3851	6425	10276

Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat (a partir del Cens de població i habitatges de l'INE). (dades només pel 2011)

Nombre de persones per llar

Segons el projecte "Barris enfront la crisi. Estudi de cas de Salt."³⁷ fet per la UAB i l'Institut de Govern i Polítiques Públiques, Salt l'any 2008 va presentar 79 possibles casos de "sobreocupació", amb més de nou persones per llar. A més, es contava que d'aquests, 50 casos podrien ser possiblement del Sector Centre. Es creu que aquest fet és causat per la "sobreocupació" temporal o per no donar-se de baixa al padró municipal³⁸. Per això, s'ha volgut analitzar les dades que ens proporcionava l'INE sobre aquesta qüestió. Com es pot veure, ja el 2001 trobàvem casos de "sobreocupació", amb 288 llars on vivien més de sis persones. El 2011, tornem a

³⁷ Cruz, H. (2014). *Barris i Crisi. Estudi de Cas de Salt*. <http://igop.uab.cat/http://escoladeligop.com>

³⁸ Bover i Pagespetit, A. (2014). *Una Aproximació a l'antropologia des del territori. Salt, experiències davant el fet migratori*. Recuperat el març de 2020 de: <http://diobma.udg.edu//handle/10256.1/3305>

trobar “sobreocupació”, tot i que les dades proporcionades no ens permeten saber d’aquestes 753 llars (que suposen sis persones o més), quin nombre exacte de persones hi viuen, tot i que es pot afirmar que hi ha hagut un gran augment en deu anys.

Taula 13: Nombre de persones per llar al municipi de Salt (2001 i 2011)

Any	1	2	3	4	5	6	7	8	9 i més
2001	1806	1995	1579	1463	520	189	58	24	17
2011	2235	2850	1944	1747	748	753*			

*Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat. *Observacions: 753 suposa 6 i més persones, ja que, l'organització de les dades era diferent pel 2011.*

Per estudiar amb més detall la situació, per concretar on es concentra la “sobreocupació” possible s’analitzen també les dades per topònims/sectors de l’any 2011. Tal com s’observa (*taula 14*), efectivament aquest fet es troba present en el Sector Centre i també, en part, al Veïnat-sud, és a dir, dos sectors on predomina l’abundància de població estrangera. Però també és sobtant, el fet de trobar sis persones o més al sector Monar i Sud-oest, on en principi la població estrangera és present en menor nombre.

I si ens fixem en el conjunt de les dades, també veiem de nou el predomini de les llars de dues persones. Tot i que també trobem com, per exemple, al Veïnat Sud la majoria de les llars consten de quatre persones.

Taula 14: Nombre de persones per llar per sectors del municipi de Salt (2011)

Topònims/Sectors	Total llars	Llars d'1 persona		Llars de 2 persones		Llars de 3 persones		Llars de 4 persones		Llars de 5 persones		Llars de 6 o més persones	
		Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
Barri Vell Oest	570	85	3,8	210	7,3	105	5,4	90	5,7	80	10	0	0
Monar	430	160	7,1	105	3,6	50	2,5	40	2,2	35	4,6	40	5,3
Sector Centre	2965	495	22	750	26	330	16	405	23	85	11	335	44
Parc de la Maçana	1690	450	20	475	16	310	15,94	305	17	150	20	0	0
Sector Sud-Oest	665	160	7,1	205	7,1	115	5,9	80	4,5	20	2,6	85	11
Sector Sud	235	0	0	75	2,6	80	4,1	0	0	0	0	0	0
Veinat Sud	1610	355	15	330	11	295	15	365	20	135	18	130	17
Sant Antoni	670	125	5,5	240	8,4	175	9	90	5,1	40	5,3	0	0
Coma Cros i Sant Jaume	345	70	3,1	110	3,8	50	2,5	0	0	0	0	0	0
Plaça Catalunya	620	190	8,5	115	4	130	6,6	120	6,8	45	6	15	1,9
Mas Masó-Hospital	465	95	4,2	230	8	80	4,1	0	0	0	0	0	0

Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de població i habitatges de 2011 de l'INE.

Població a la llar segons el lloc de naixement dels fills/es i dels pares

En analitzar el lloc de naixement per llar de l'any 2011 s'observa (taula 15) com hi ha una concordança entre el lloc de naixement dels fills i dels pares, i que només trobem famílies interracials (pares) quan el fill/a és nascut a Espanya. També trobem com és quasi equitativa el nombre de fills/es amb pares espanyols que el nombre d'estrangers.

Taula 15: Llars d'estrangers. Població segons el lloc de naixement dels fills i dels pares.

Lloc de naixement dels fills/es	Ambdós pares espanyols	Ambdós pares estrangers	Mare estrangera i pare espanyol	Mare espanyola i pare estranger	Total
Nascut a Espanya	14642	2620	237	450	17949
Nascut a l'estranger	114	10925	11264
Total	14756	13545	307	604	29213

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de població i habitatge de 2011 de l'INE (només dades pel 2011)

Número de fills del nucli

La població immigrant sol anar associada a un rejuveniment i per això, analitzarem també el nombre de fills que es té per nucli, tot i que no s'han trobat les dades

específiques per la població estrangera. En aquest cas, les dades són dels nuclis familiars, que és la “unitat jeràrquica intermèdia entre l'habitant i la família”.³⁹

El nombre de fills per nucli (tal com es pot veure en la *taula 16*), en el període de deu anys, del 2001 al 2011 ha tingut un augment molt significatiu, de 23.781 fills, que suposa un 81,39 per cent més que el 2001. En els dos anys, han predominat els nuclis amb un fill, però també han augmentat els nuclis amb 3 fills (un 86,54 per cent més que el 2001) i s'ha produït, especialment, un gran ascens en els de 4 fills per nucli (un 97,38 per cent més que el 2001).

Taula 16: Número de fills del nucli dels habitatges del municipi de Salt (2001 i 2011)

	Total	Cap		1 fill/a		2 fills/es		3 fills/es		4 fills/es		5 o més fills/es		No aplicable	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
2001	5.434	1.523	28	1.816	33	1.511	27	450	8	98	1,8	25	0,4	-	-
2011	29.215	4.410	15	7.245	24	6.815	23	3.345	11	3.630	12	-	-	3.770	12

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de població i habitatges del 2001 i 2011 de l'INE.

*Observacions: el percentatge (%) és respecte la primera columna del total.

c) Renda

En aquest apartat es mesurarà la renda mitjana per persona (que són els ingressos mitjans obtinguts per persona en una àrea determinada en un any determinat), la renda mitjana per llar (que són els ingressos combinats de totes les persones que comparteixen una llar o lloc de residència en particular) i els ingressos per unitat de consum per nacionalitat (s'obté dividint els ingressos totals de la llar entre el nombre d'unitats de consum equivalents per tenir en compte economies d'escala en les llars en compartir el consum de diversos membres). Les dades han estat obtingudes de la pàgina web de l'INE a partir d'un projecte Experimental que s'ha dut a terme a partir de l'any 2015.

Renda mitjana per persona

En la següent taula (*taula 17*) es mostra com el municipi de Salt en general, ha presentat una renda que se situa molt per sota del que suposa la mitjana de Catalunya (entre 13.000 i 14.000), amb una lleu creixuda durant els tres anys

³⁹ Idescat (n.d.). Anuari estadístic de Catalunya. Llar. Per tipus. Metodologia. Recuperat de: <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=275&m=m>

d'estudi. Els sectors amb la renda més baixa, coincideixen amb els que aglutinen el nombre més gran d'immigrants, és a dir, el Sector Centre, Plaça Catalunya i Veïnat Sud (menys el Parc de la Maçana, tot i que tampoc és molt elevada). Tot i que sí que és cert que l'evolució durant aquests tres anys ha estat una renda en augment. Respecte a la resta de sectors, en el sector Sud trobem la renda mitjana més alta per persona, que ha anat creixent. Només observem unes lleus caigudes de la renda, en el Barri Vell Oest del 2016 al 2017 i al sector Coma Cros i Sant Jaume del 2015 al 2016.

Taula 17: Renda mitjana per persona (per sectors) pels anys 2015, 2016 i 2017.

Topònim/Sector	2015	2016	2017
Barri Vell Oest	10.721	11.000	10.771
Monar	9.870	10.285	10.555
Sector Centre	5.807	5.913	6.395
Parc de la Maçana	9.138	9.254	9.547
Sector Sud-Oest	10.967	11.371	11.945
Sector Sud	13.362	13.960	14.248
Veïnat Sud	7.225	7.517	7.820
Sant Antoni	7.769	7.894	8.462
Coma Cros i Sant Jaume	12.004	11.411	12.291
Plaça Catalunya	6.604	6.927	7.499
Mas Masó-Hospital	9.741	10.093	10.179
Total municipi de Salt	8.024	8.193	8.586
Catalunya	13.813	14.299	14.481

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del projecte de l'INE Experimental

Renda mitjana per llar

En el cas de la renda mitjana per llar, Salt presenta una altra vegada uns valors per sota de la mitjana de Catalunya, però amb una evolució positiva més significativa, d'un guany de 2548 euros del 2015 al 2017. Respecte als sectors, tornem a trobar la concordança entre les rendes mitjanes més baixes i els territoris on trobem més immigrants, i el sector Sud amb els valors més alts, que superen inclús, els de la mitjana de Catalunya.

Taula 18: Renda mitjana per llar (per sectors) pels anys 2015, 2016 i 2017.

Topònim/Sector	2015	2016	2017
Barri Vell Oest	29.612	31.477	30.832
Monar	27.942	28.978	30.057
Sector Centre	21.139	22.565	24.243
Parc de la Maçana	25.763	27.027	27.870
Sector Sud-Oest	28.680	30.220	31.633
Sector Sud	34.690	36.785	37.456
Veïnat Sud	22.560	24.248	25.188
Sant Antoni	23.345	24.423	26.260
Coma Cros i Sant Jaume	30.632	30.017	31.197
Plaça Catalunya	22.752	24.276	26.295
Mas Masó- Hospital	27.328	28.552	29.456
Total municipi de Salt	24.824	26.182	27.372
Catalunya	30.655	31.339	31.411

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del projecte de l'INE Experimental

Percentatge de població amb ingressos per unitat de consum per sota de determinats llindars fixos per nacionalitat (en percentatges)

A continuació, per comparar els ingressos per unitat de consum entre els habitants, ens centrarem en la nacionalitat per observar les diferències entre ells. En la *taula 19*, s'observa una dinàmica diferent respecte la població espanyola i estrangera.

En aquesta evolució de temps, la població espanyola, en els tres llindars, presenta uns percentatges molt baixos en comparació a l'estrangera que en la majoria dels casos ha superat el cinquanta per cent.

Però, tant en la nacionalitat espanyola com les estrangeres, predomina un descens continu del percentatge, que representa quelcom positiu, ja que, suposarà un augment dels ingressos per unitat de consum. Tot i que, encara, alguns percentatges d'aquests llindars són molt elevats, especialment el 2016 on la població estrangera amb ingressos per unitat de consum per sota dels 10.000 euros era un 69,9 %.

Taula 19: Percentatge de població amb ingressos per unitat de consum per sota de determinats llindars fixes per nacionalitat pels anys 2015, 2016 i 2017.

Any	2015		2016		2017	
	Espanyola	Estrangeres	Espanyola	Estrangeres	Espanyola	Estrangeres
Per sota dels 5.000 euros	12,2	39,2	12,2	35,3	9,6	27,3
Per sota dels 7.500 euros	19,7	57,9	19,9	53,4	17,6	46,9
Per sota dels 10.000 euros	29,7	74,1	29,6	69,9	27,5	66

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del projecte de l'INE Experimental

Per tant, en conclusió les dades de les rendes de la població del municipi han mostrat en general uns valors molt baixos, comparat amb Catalunya, tot i que sí que és cert que hi ha hagut un increment en el període analitzat del 2015 al 2017. Però, a més, també s'ha observat una correlació entre els ingressos per unitat de consum més baixos i les nacionalitats estrangeres, tot i que amb no molta diferència amb l'espanyola.

8. Enquestes de la percepció de la immigració

Per tenir dades de tipus més qualitatiu, s'ha fet una petita enquesta sobre la percepció de la immigració que tenen els habitants de Salt. El criteri que s'ha seguit és proposar a través d'internet (a través dels formularis de Google), per tant, de forma aleatòria, l'enquesta a setanta-nou veïns de Salt.

La meua intenció no era fer una enquesta exhaustiva, ni demostratiu, sinó tenir una lleu idea de com es percep la qüestió de la immigració.

Preguntes realitzades

A la següent taula s'inclouen les preguntes i les possibles opcions de resposta que es podien escollir:

Pregunta	Respostes
1. Ets dona o home?	a) Home b) Dona
2. A quin grup d'edat pertanys?	a) 18-30 b) 31-45 c) 46-65 d) Més de 65
3. Quina és la teua percepció general que tens de la immigració de Salt?	a) Positiva b) Ni positiva ni negativa c) Negativa d) Depèn

4. En el cas que sigui positiva, quins creus que és el principal efecte?	<ul style="list-style-type: none"> a) Proporciona mà d'obra b) Suposa un enriquiment cultural (diversitat) c) Rejuveniment de la població d) Impacte positiu en l'economia
5. Quina relació tens amb població immigrant?	<ul style="list-style-type: none"> a) Veïns i veïnes b) Amistats c) Companys de treball o estudis a) Familiars

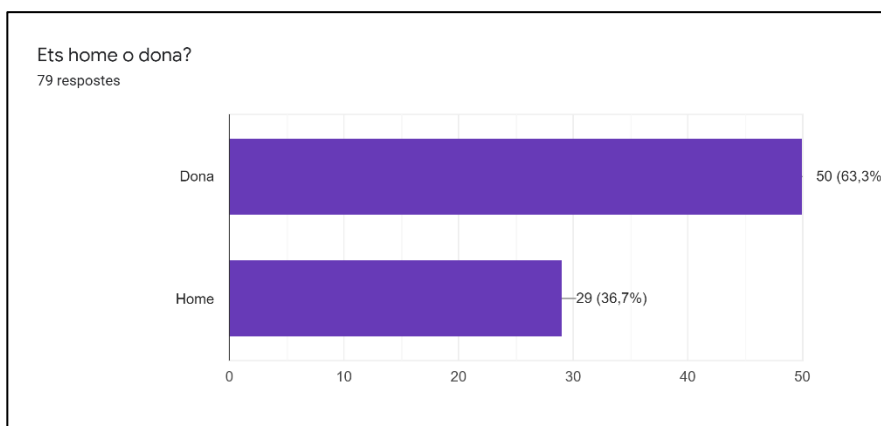
Resultats obtinguts

En total, han realitzat l'enquesta 79 persones de diferent sexe i edat de nacionalitat espanyola i/o catalana.

Per començar l'enquesta s'han fet dues preguntes bàsiques per conèixer el sexe i l'edat dels participants.

En el següent gràfic, respecte a la primera pregunta que s'ha fet de l'enquesta (ets home o dona?) es pot observar com hi ha hagut més dones que homes que han fet l'enquesta, per tant, els resultats podrien mostrar dues dinàmiques diferents.

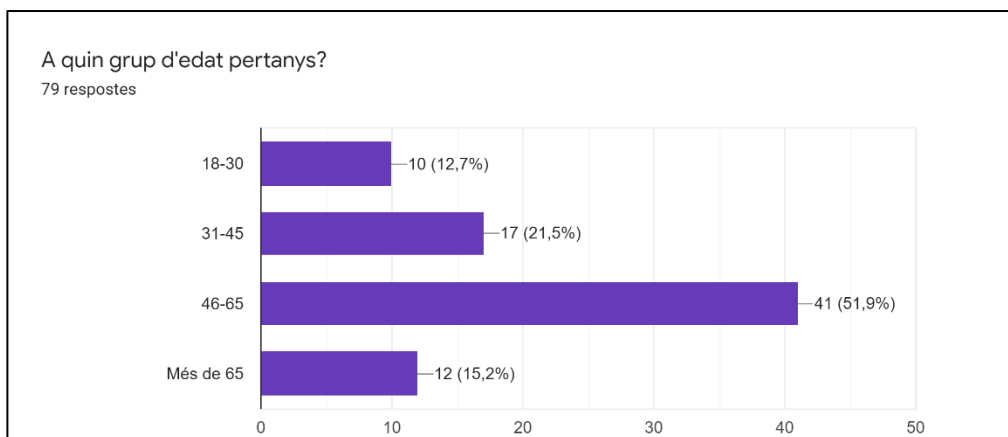
Gràfic 27: Resultats de la primera pregunta de l'enquesta: ets dona o home?.

Elaboració pròpia a partir dels resultats de l'enquesta amb el Formulari de Google.

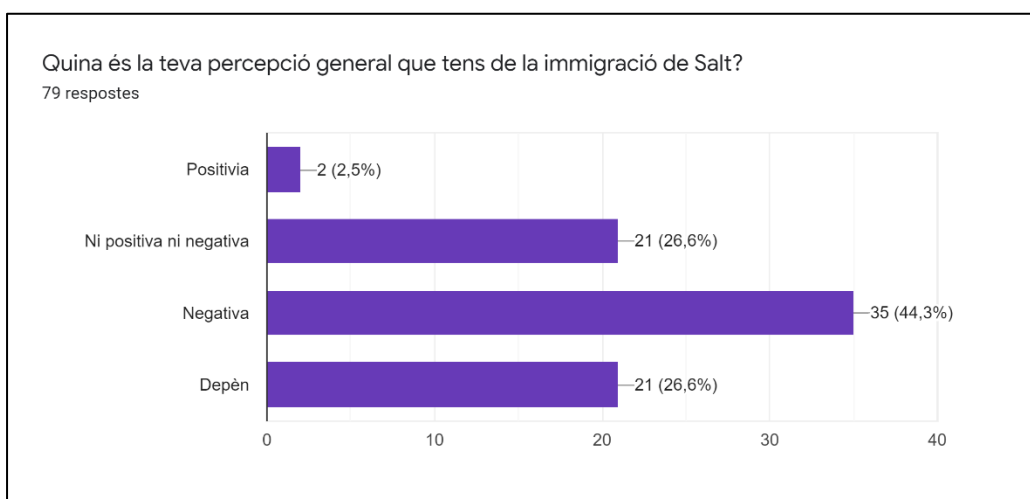
I en el següent es mostra com gran part dels participants tenen una edat entre els 46 i els 65 anys, és a dir, en edat adulta.

Gràfic 28: Resultat de la segona pregunta de l'enquesta: A quin grup d'edat pertanyes?

Elaboració pròpia a partir dels resultats de l'enquesta amb el Formulari de Google.

Gràfic 29: Resultat de la tercera pregunta de l'enquesta: Quina és la teva percepció general que tens de la immigració de Salt?.

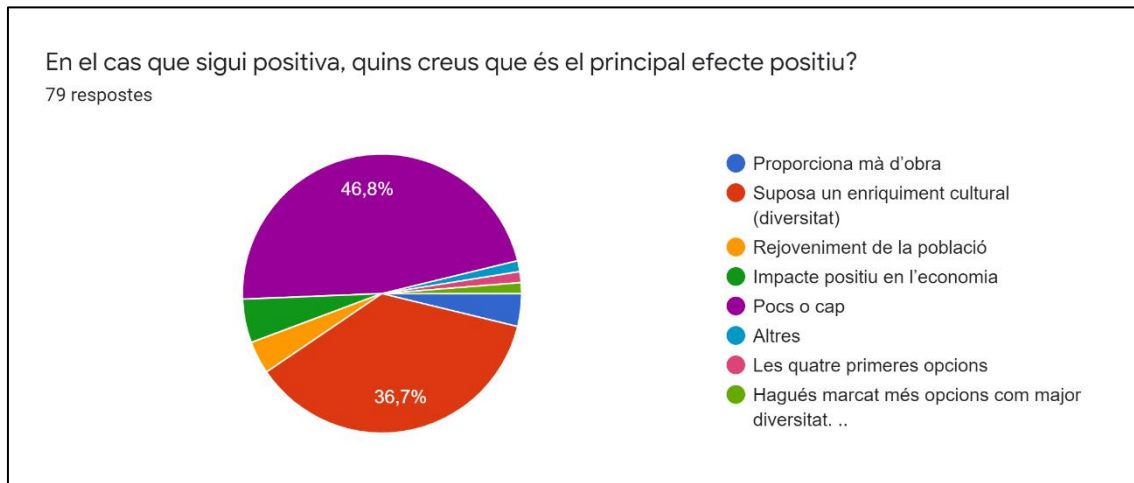

Elaboració pròpia a partir dels resultats de l'enquesta amb el Formulari de Google.

La percepció general que es té, per part dels enquestats no és molt positiva, tot i que alguns s'han mantingut neutrals, afirmant que ni és positiva ni negativa, o que depèn de quelcom.

Per això, a continuació, s'ha intentat obtenir alguna informació sobre els efectes positius.

Gràfic 30: Resultat de la quarta pregunta de l'enquesta: En el cas que sigui positiva, quins creus que és el principal efecte positiu?

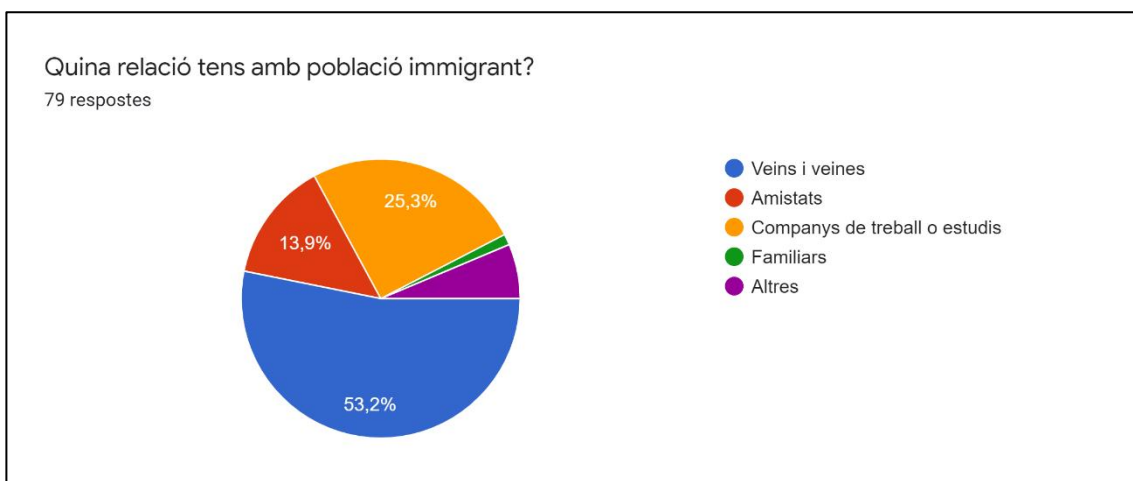

Elaboració pròpia a partir dels resultats de l'enquesta amb el Formulari de Google.

La majoria han considerat que els efectes han estat pocs o caps (46,8%), però també destaca l'enriquiment cultural que consideren un 36,7% dels enquestats.

Finalment, l'última pregunta determina com la majoria de relacions només són veïnals (amb un 53,2 per cent) o companys de treball o estudis (25,3 per cent). Les amistats suposen un tant per cent més baix (13,9) i encara més dins la família (1,3%).

Gràfic 31: Resultat de la setena pregunta de l'enquesta: Quina relació tens amb la població immigrant?.

Elaboració pròpia a partir dels resultats de l'enquesta amb el Formulari de Google.

Per tant, en conclusió, els individus que han realitzat l'enquesta, majoritàriament en edat adulta i dones, consideren una percepció, potser, més aviat tirant cap a la component negativa, però també, han considerat certs aspectes positius com la importància que té la immigració en l'àmbit cultural i en l'economia. I respecte a la relació entre aquesta població enquestada i la immigrant, no és molt estreta, ja que, majoritàriament si relacionen com a veïns o companys de feina i estudis.

Com a última consideració, cal dir que un cop recollides les respostes, s'ha tingut present que la consideració de la procedència (barri) on se situen els enquestats, hauria estat convenient.

9. Conclusions

Finalment, s'extrauran unes conclusions finals del treball, on podem dir que el municipi de Salt, després d'analitzar les dades demogràfiques, econòmiques i dels habitatges, es pot afirmar, que ha tingut una clara influència de les migracions més recents en múltiples indicadors com la fecunditat.

Respecte al primer gran bloc sobre les dades demogràfiques s'ha vist una població en augment en bona part del municipi, tot i que la influència de la crisi econòmica del 2008 s'ha vist present en certs indicadors, com per exemple, en el creixement poblacional.

Quant a la densitat de població es pot afirmar que ha estat molt alta, fet que pot provocar problemes de convivència entre els habitants i gestió del territori. Una de les principals causes d'aquests nombres tan elevats, pot estar pel fet que dels 6,64 km² de Salt, només 2 km² tenen un ús residencial, ja que, una bona part del territori nord del municipi és considerat un espai protegit i no urbanitzable. A més, també pot estar produït atès que la zona sud tampoc està urbanitzada, al ser una zona més comercial i d'oci, i de la presència de la zona industrial i les vies de comunicació que comuniquen amb l'autopista AP-7.

En analitzar el municipi a una escala més petita amb sectors, s'ha determinat que la zona que ha crescut més ha estat al centre del municipi (sobretot el sector Centre), que coincideix amb els llocs que presenten un percentatge més elevat de població estrangera. Per tant, plantejo que s'hauria d'estudiar amb més detall si aquests augments tan importants, són només causats per

la reducció de població autòctona en aquests espais, o també destaquen per la “sobreocupació” en molts dels habitatges, que és un problema cabdal al municipi.

Pel que fa a la distribució de la població trobem dues classes de sectors. Mentre els sectors situats geogràficament al centre del municipi i amb contacte amb Girona (com el Sector Centre o el Veïnat Sud) aglutinen molta població, especialment immigrant; els sectors amb contacte amb els municipis dels voltants (amb Vilablareix, Sant Gregori i Bescanó) concentren la major part de la població amb nacionalitat espanyola, tot i que, representa una proporció de concentració de població molt menor. Per això, hi trobem present una distribució geogràfica molt desigual amb una densitat de població molt alta, i per tant, caldria d'aquí a curt o mig termini, centrar-nos a dur a terme accions per poder establir una distribució més equitativa.

Quant als indicadors concrets de natalitat i fecunditat, representen una gran potencialitat, ja que, han mostrat valors força elevats que han permès tenir una població jove. El que sí que és cert, és que s'ha mostrat un canvi de dinàmica en el temps, on els valors de les mares estrangeres han passat de ser molt alts a principis de segle a reduir-se, considerablement, en els últims vuit anys. Tot i que, per contra, la proporció que representaven respecte al total del municipi, ha anat en augment, ja que, s'ha reduït el paper de les mares catalanes i espanyoles en aquests indicadors.

També considero que alguns indicadors com l'estructura de població per edat i sexe, poden no haver mostrat del tot la influència de les migracions en les dades demogràfiques, ja que, potser molts dels nousvinguts han obtingut la nacionalitat espanyola en fer un cert temps que estan en el país o per haver tingut la seva descendència a aquí.

I amb relació a la composició de la població segons el lloc d'origen i nacionalitat, s'ha observat un augment de la població estrangera respecte al nombre total d'habitants del municipi, perquè el que ha succeït ha estat una contínua arribada d'immigrants en paral·lel a una sortida de la població autòctona cap a altres municipis del voltant. Però cal tenir en consideració que tot i que els immigrants provenen de més de vuitanta països diferents i que, especialment, els individus que venen del Marroc han representat el 2019 un 12,87% de la població total del municipi, de molts altres països només han vingut dues o tres persones, que no representa ni el 0,01% del total.

Quant al segon bloc sobre l'estructura de la ciutat, el municipi presenta el predomini dels habitatges de tipus principal i en propietat per compra amb pagaments pendents. I si baixem a

l'escala de barris i/o sectors trobem configuracions molt diferents, on podem tenir tant el predomini de blocs de pisos en sectors com el del Centre, o cases unifamiliars en el sector Sud. A més, trobem la correlació de les zones on hi ha més habitatges de lloguer i problemes de "sobreocupació", amb els sectors que aglutinen més població estrangera (especialment en el sector Centre). I també, una composició del nucli familiar molt poc mixta pel que fa a la nacionalitat, on majoritàriament, la població que té fills, o són tots dos (pare i mare) espanyols o tots dos estrangers.

Respecte a les dades obtingudes en el Cens de població i habitatges, cal tenir en consideració que només estaven disponibles pels anys 2001 i 2011, ja que els censos es realitzen cada deu anys. Per tant, aquesta mancança de dades en aquests vuit anys que han transcorregut del 2011 al 2019, hagueren estat molt útils per veure com han evolucionat aquests indicadors en els darrers anys de l'estudi.

Per últim, crec que com a punt feble, Salt no ha tingut la suficient capacitat de gestionar de forma adequada l'arriba d'immigrants que hi ha hagut, ja que, no estava preparat en haver estat molt nombrosa en molt poc temps. I per això, com a conseqüent s'han derivat molts problemes de convivència, que requeririen projectes fermes per millorar la situació, ja que, s'han fet moltes propostes d'actuacions fins ara, però crec que realment cap ha tingut un efecte significatiu, en part pel rebuig que ha tingut per part d'alguns habitants. Per tant, seria un aspecte important a tenir en consideració a curt termini, en ser probablement un problema que derivarà amb més conseqüències negatives amb el temps.

Finalment cal establir les dues idees més importants que s'han extret del treball.

Primer, pel que fa a la demografia del municipi, Salt com a punt fort, té el fet de ser un municipi jove, que té una població jove abundant, i especialment, en edat de treballar, que ha evitat l'envelliment que caracteritza a molts de territoris del país. Però, tot i això, presenta com a punt feble les rendes, que són molt baixes del període 2015 al 2017, i caldria veure en un futur treball com és l'ocupació laboral al municipi, per veure si hi ha taxes d'atur altes, quina proporció de població activa hi ha, etc.

La segona idea, és que la configuració de la ciutat ha estat i, sembla que continuarà sent, basant-se en les activitats econòmiques i les onades migratòries del municipi, on el creixement de la població i de la densitat, fa pensar que, de cara al futur es poden seguir dos camins. Per un costat, un, on continuarà l'increment de la densitat de població, amb el possible augment de

casos de “sobreocupació” o problemes de convivència, que requeriria la realització de plans o mesures estratègiques per solucionar-ho. I una altra situació hipotètica, on el creixement de la població fes augmentar la grandària de la zona residencial cap al sud on hi ha terrenys de sòl urbanitzable, ja que, al nord no es podria per la presència d’espais naturals i el sòl urbà ja consolidat en el centre.

10. Bibliografia i Webgrafia

- Ajuntament de Salt. (n.d.). *La vila*. Recuperat el març de 2020 de:
<http://www.viladesalt.cat/index.php/lavila>
- Ajuntament de Salt. (n.d.). *Història*. Recuperat el febrer de 2020 de:
<http://www.viladesalt.cat/index.php/elmunicipi-item/historia-item>
- Ajuntament de Salt (2017). *PGO I Adaptació al PDU del Sistema Urbà de Girona a l'àmbit de l'encreuament de l'Ap-7 amb la C-65*. p. 8-9. Recuperat el març de 2020 de:
<http://novaweb.viladesalt.cat/contingut/planejament-urbanistic/planejamentTramit/3.22/EstudimobilitatMCRIT.pdf>
- Ajuntament de Salt (n.d.). *Plànol interactiu*. Recuperat el març de 2020 de:
<http://mapes.salt.cat/#/search/barris/>
- Bernat, I. (2013). *Desahucios en Salt: una cartografía del poder*. Universitat de Girona. Recuperat l'abril del 2020 de:
<http://www2.ual.es/urbs/index.php/urbs/article/view/bernat>
- Casademont, R. A. (2017), *MODIFICACIÓ PUNTUAL 2-17 DE PGOU I ADAPTACIÓ AL PDU DEL SISTEMA URBÀ DE GIRONA A L'ÀMBIT DE L'ENCREUAMENT DE L'AP-7 AMB LA C-65*. Ajuntament de Salt; p. 9. Recuperat de:
<http://novaweb.viladesalt.cat/contingut/planejament-urbanistic/planejamentTramit/3.22/Mem%C3%B2riasocialSALT.pdf>

- Consorci del Ter (n.d.). *Farga de Salt*. Recuperat el febrer de 2020 de: <https://www.consorcidelter.cat/el-territori-del-ter/rutes/ruta-del-patrimoni-cultural-fluvial/instal·lacions/farga-de-salt>
- Cruz, H. (2014). *Salt: autogestió ciutadana davant la crisi | Barris i Crisi*. Recuperat l'abril de 2020 de: <https://barrisicrisi.wordpress.com/2014/02/24/salt-autogestio-ciutadana-davant-la-crisi/#more-426>
- Cruz, H. (2014). *Barris i Crisi. Estudi de Cas de Salt*. Recuperat el març de 2020 de: <http://igop.uab.cat/http://escoladeligop.com>
- DUGiMedia, Universitat de Girona (2014). *Una Aproximació a l'antropologia des del territori. Salt, experiències davant el fet migratori: Bover i Pagespetit, Andreu*. Recuperat el març de 2020 de: <http://diobma.udg.edu//handle/10256.1/3305>
- El fenómeno migratorio en España: Expósito, A. (2019), *Ante el problema de la inmigración. Cuatro ejes des de mi experiencia*. Departamento de Seguridad Nacional (Gobierno de España); p. 33. Recuperat de: <https://www.dsn.gob.es/documento/fen%C3%B3meno-migratorio-espa%C3%B1a-reflexiones-desde-%C3%A1mbito-seguridad-nacional>
- Idescat. (2019). *Anuari estadístic de Catalunya. Densitat de població. Municipis amb més de 20.000 habitants*. IDESCAT. <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=250>
- Idescat. Padró municipal d'habitants. (2019). *Població. Per lloc de naixement (país) i sexe. Salt*. Recuperat l'abril del 2020 de: <https://www.idescat.cat/pub/?id=pmh&n=7567&geo=mun:171557>
- Idescat (n.d.). *Població estrangera. Metodologia*. Recuperat de: <https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?m=m>
- Idescat (n.d.). *Anuari estadístic de Catalunya. Llars. Per tipus. Metodologia*. Recuperat de: <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=275&m=m>
- INE. (2019). *Indicadores Demográficos Básicos*. Recuperat el març del 2020 de: https://www.ine.es/metodologia/t20/metodologia_idb.pdf
- INE. (n.d.). *Censos de Población y Viviendas 2001*. Recuperat l'abril del 2020 de: https://www.ine.es/censo/es/seleccion_ambito.jsp
- INE. (n.d.). *INEbase / Demografía y población / Padrón. Población por municipios / Estadística del Padrón continuo / Resultados / Definitivos*. Recuperat de: https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=125473617

7012&menu=resultados&secc=1254736195461&idp=1254734710990#!tabs-1254736195461

- INE (2019). *Encuesta de condiciones de vida*. Recuperat l'abril del 2020 de: <https://www.ine.es/dynt3/inebase/es/index.htm?padre=1921&capsel=1929>
- INE (2019). Estadística Experimental. Recuperat el març del 2020 de: <https://www.ine.es/experimental/experimental.htm>
- Jordi, M. (2014). «Apunts - Girona contra Salt». *Revista de Girona, [en línia], Núm. 286, p. 37*. Recuperat l'abril del 2020 de: <https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/280062>
- La comarca del Gironès. (n.d.). *Els municipis: Salt*. Recuperat l'abril del 2020 de: <http://www.pedresdegirona.com/girones/salt.htm>
- La Factoria. (n.d.). *Factoria Cultural Coma Cros*. Recuperat el març de 2020 de: <https://www.comacros.cat/la-factoria/>
- León Salas, B. (2005). *La contribución demográfica de la inmigración: el caso de España*. Centro de Investigaciones Sociológicas, España. Recuperat l'abril de 2020 de: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0188-77422005000100008
- Ministerio de Justicia (2014). *¿Qué es la nacionalidad?* Recuperat l'abril de 2020 de: <https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/ciudadanos/nacionalidad/nacionalidad>
- Ministerio de Justicia. (2015). *Tener la doble nacionalidad*. Recuperat el març de 2020 de: <https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/nacionalidad/nacionalidad/tener-doble-nacionalidad>
- Mòdol, J. R. (2010). *TRANSFORMACIÓ URBANA DEL CENTRE DE SALT*. Territori: Observatori de Projectes i Debats Territorials de Catalunya. Recuperat el març de 2020 de: http://territori.scot.cat/cat/notices/2010/10/transformacio_urbana_del_centre_de_salt_2741.php
- Parc Hospitalari Martí i Julià | Institut d'Assistència Sanitària. (n.d.). Recuperat el febrer de 2020 de: <http://www.ias.cat/ca/contingut/iasgirona/104>
- Portella, J. (1978). (PDF) *Aspectes demogràfics i de l'activitat econòmica a Salt 1900-1970*. *Revista de Girona*. Recuperat el març de 2020 de:

https://www.academia.edu/26758937/Aspectes_demogr%C3%A0fics_i_de_lactivitat_econ%C3%B2mica_a_Salt_1900-1970

- Programa Hermes. (n.d.). *Glossari: índex sintètic de fecunditat*. Recuperat el maig de 2020 de: <https://www.diba.cat/hg2/glossari.asp?id=1297>
- Sala La Mirona. (n.d.). *INFO*. Salt (Girona). Recuperat l'abril de 2020 de: <https://lamirona.cat/info/>
- *Salt | enciclopèdia.cat*. (n.d.). Recuperat el febrer de 2020 de: <https://www.enciclopedia.cat/ec-gec-0058274.xml>
- Vilà, D. (2009). *La població immigrada s'ha multiplicat per deu a Salt i s'ha triplicat a Girona des del 2000*. El Punt Avui. Recuperat el març de 2020 de: <http://www.elpuntavui.cat/article/-/5-societat/89273-la-poblacio-immigrada-sha-multiplicat-per-deu-a-salt-i-sha-triplicat-a-girona-des-del-2000.html>